

The Project Gutenberg EBook of Tri Noveloj by Nathaniel Hawthorne

This eBook is for the use of anyone anywhere at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at <http://www.gutenberg.org/license>

Title: Tri Noveloj

Author: Nathaniel Hawthorne

Release Date: April 20, 2007 [Ebook #21194]

Language: Esperanto

Character set encoding: UTF-8

START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK TRI NOVELOJ

Tri Noveloj

by Nathaniel Hawthorne

Edition 1, (April 20, 2007)

Unua Eldono: Oktobro 1998

Originaj Anglalingvaj Titoloj:

"DR. HEIDEGGER'S EXPERIMENT"

"THE MINISTER'S BLACK VEIL"

"YOUNG GOODMAN BROWN"

Copyright 1998
Edwin P. Grobe
for the English-to-Esperanto translations

TABLE OF CONTENTS

Livros Grátis

<http://www.livrosgratis.com.br>

Milhares de livros grátis para download.

LA EKSPERIMENTO DE D-RO HEJDEGERO
LA NIGRA VUALO DE LA PASTORO
JUNA BONULO BRAĀ-NO

LA EKSPERIMENTO DE D-RO HEJDEGERO

Foje tiu ege aparta viro, maljuna D-ro Hejdegero, invitis kvar respektindajn geamikojn kunveni Āe li en lia studkabineto. Tri el ili estis blankbarbaj Āentlemanoj: S-ro Medborno, Kolonelo Kiligruo, kaj S-ro Gaskojno. La kvara estis velkinta Āentlemanino nomiĀanta Vidvino Vajkerlio. Āiuuj estis malgajaj maljunaj estuloj spertintaj diversajn malbonĀancojn kaj kies plej granda malbonĀanco estis devi baldaĀ entombiĀi. S-ro Medborno, en antaĀa, pli vigla aĀo, estis sukcesa komercisto, tamen Āion perdis rezulte de malbonsenca spekulado kaj nun vivis ne multe pli bone ol almuzulo. Kolonelo Kiligruo malĀparis siajn plejbonajn jarojn kaj siajn sanon kaj monon sin provizante per pekaj plezuroj naskigintaj idaron da doloroj, ekzemple, podagro, kaj diversaj ceteraj turmentoj korpaj kaj animaj. S-ro Gaskojno estis ruinigita politikisto kaj fifamulo; almenaĀ tia li estis Āis kiam forpasinta tempo kvazaĀ lin entombigis foran distancon disde la konscio de la aktuala generacio, lin igante senfama anstataĀ fifama. Rilate al Vidvino Vajkerlio, la tradicio raportas ke Āi estis ege bela virino en sia juneco. Dum longa lastatempo tamen Āi vivis en profunda izolado pro kelkaj skandalaj rakontoj antaĀjuĀigintaj kontraĀ Āi la altrangularon de la urbo. Menciinda fakto estas tio ke Āiu el tiuj estimataj maljunuloj--S-ro Medborno, Kolonelo Kiligruo kaj S-ro Gaskojno--estis antaĀe amkandidatoj de Vidvino Vajkerlio kiuj pretis tranĀi Āianome la gorĀon unu de la alia. Kaj antaĀ ol daĀre rakonti mi nur tion atentigu ke kelkfoje oni juĀis D-ron Hejdegeron kaj liajn kvar gastojn iom preterbonsencaj: kondiĀo ofte okazanta Āe maljunuloj kiam ilin maltrankviligas nunaj Āenoj aĀ malĀojaj memoraĀoj.

"Miaj karaj longtempaj geamikoj," diris D-ro Hejdegero, indikante pergeste ke ili sidiĀu. ĀMi bezonas vian helpon por unu el tiuj eksperimentetoj per kiuj mi distriĀas Āi-tie en mia kabineto."

Se Āiuuj tiurilataj raportoj veras, la kabineto de D-ro Hejdegero estis ege stranga ejo. Āi estis malhela malnovmoda Āambro ornamita per araneaĀoj kaj aspergita de antikva polvo. ĀirkaĀ la muroj staris pluraj kverkaj libroĀrankoj kies malsupraj bretoj plenigis je vicoj da gigantaj foliantoj kaj nigraliteraj kvartoj dum la supran plenigis etaj pergamenkovrilaj dozavoj. Sur la centra libroĀranko staris bronza busto pri Hipokrato

kiun,
la kelkaj aŭtoritatuloj, D-ro Hejdegero kutimis konsulti dum ĝiaj malfacilaj medicinaj kazoj. En la plej malhela angulo de la ĉambro staris alta, mallarĝa, kverka vestoĉranko kies pordo duonapertis kaj en kiu sendube kaŝiĝis skeleto. Inter du el la libroĉrankoj pendis spegulego, elmontrante altan kaj polvan surfacon ene de malbriliĝinta ora kadro. Inter multaj mirindaj rakontoj raportitaj pri tiu spegulo nombriĝis tiu hipotezanta ke interne de ĝia kadrospaco loĝas la spiritoj de ĝiaj mortintaj klientoj de la doktoro kaj ke kiam li enrigardas ĝin tiuj lastaj reciproke fiksrigardas el ĝi lian vizaĝon. La kontraŭan flankon de la ĉambro ornamis tutkorpa portreto pri juna virino vestita en la paliĝinta grandiozeco de silko, sateno kaj brokaĉo kaj kies vizaĝo estis tiel paliĝinta kiel ĝia robo. Antaŭ ĝirkaŭ duonjarcento D-ro Hejdegero estis edziĝinta kun la juna fraŭlino kiu tamen, ekspertinte ioman malsaniĝeton, glutis medikamenton preskribitan far la amanto kaj mortis en la nupta nokto. Restas menciitaj la plej interesan kuriozaĉon de la kabineto: pezegan folivolumon, binditan en nigra ledon, kun enormaj arĝentaj agrafoj. Neniaj literoj aperis sur la dorso kaj neniu certis pri la titolo de la libro. Tamen ĝiaj supozis ĝin esti libro pri magio. Foje, kiam ĝi ambristino levis la libron por forbrosi la polvon, la skeleto ekklakis en la ĉranko, piedo de la bildigita fraŭlino eliris la portreton kaj surpaŝis la plankon, kaj pluraj vizaĝaĉoj ekmontriĝis elrigardante la spegulon. Samtempe la latuna kapo de Hipokrato kuntiris la brovojn kaj diris: "Sindetenu!"

Tia estis la kabineto de D-ro Hejdegero. En la somera posttagmezo de nia rakonto, ronda ebonnigra tableto staris en la mezo de la ĉambro, surportante belforman kaj belartan vazon de tajlita vitro. La sunlumo trairis la fenestron, inter la pezaj festonoj de du paliĝintaj damaskaj kurtenoj, kaj transfalis senpere tiun vazon. Rezulte, milda pompo reflektiĝis de ĝi sur la cindrokolorajn vizaĝojn de la kvin maljunaj ĝirkaŭsidantoj. Staris sur la tablo ankaŭ kvar ĉampanglasoj.

"Miaj karaj longatempaj ĝeamikoj," ripetis D-ro Hejdegero, "ĉu mi rajtas peti vian helpon por efektiviĝi ege interesan eksperimenton?"

Nu, D-ro Hejdegero estis ege stranga maljuna sinjoro kies orginaleco jam estiĝis nukleo de mil fantaziaj rakontoj. Pluraj el tiuj fabeloj, mi hontiĝu tion konfesante, fontas eble el mia propra verdiremo kaj se iuj ajn teksteroj de la nuna rakonto konsternas la kredpovon de la leganto, mi bonvole konsentu fi-nomiĝi "mensogfabrikanto".

Kiam la kvar gastoj de la doktoro lin aŭdis priparoli sian proponitan

eksperimenton, ili atendis nenion pli mirindan ol musomortigon en
aerpompilo aŭ araneaĉkontrolo per mikroskopo aŭ similan
sensencaĉon per
kiu li konstante kaj kutime ĉenetis siajn geamikojn. Sed sen atendi
respondon D-ro Hejdegero lampaĉe transiris la ĉambron kaj revenis
portante
la saman pezegan, en nigra ledo binditan folion kiu la ĉenerala
onidirado
estis magilibro. Dekroĉinte la arĉentajn agrafojn, li malfermis la
volumon
kaj de inter ties nigraliteraj paĉoj eltiris rozon, aŭ ion kiu
antaĉe
estis rozo, kvankam la verdaj folioj kaj karmezinaj petaloj nun
bruniĉis
kaj la antikva floro ĉajnis preta pulvoriĉi en la doktoraj manoj.

"Tiu-ĉi rozo," diris D-ro Hejdegero, suspirante, "tiu sama velkinta
kaj
dispeciĉinta planto, floris antaŭ kvindek kvin jaroj. Ĉein donacis
al mi
Silvino Vardo, kies portreto pendas jene. Kaj mi intencis ĉin porti
surbruste okaze de nia geedziĉo. Dum kvindek kvin jaroj mi konservis
ĉin
trezore inter la folioj de malnova libro. Nu ĉu eblas viaopinie ke
tiu
duonjarcenta rozo iam refluoru?"

"Sensencaĉo!" diris Vidvino Vajkerlio, kun malbonhumora kapĉancelo.
"Pli
bone estus demandi ĉu povas iam reflori la faltiĉinta vizaĉo de
maljunulino?"

"Spektadu!" respondis D-ro Hejdegero.

Li malkovris la vazon kaj ĉpetis la rozon en la tie enhavatan akvon.
Unue,
la floro ripozis malpeze sur la surfaco de la likvaĉo, ĉajnante
ensorbi
nenian humidecon. Baldaŭ tamen komencis videbli malkutima ĉanĉiĉo.
La
premropitaj kaj sekigitaj petaloj ekmoviĉetis, alprenis pli helan
karmezinkoloreton, kvazaŭ la floro reanimiĉis el mortĉajna dormado.
La
maldika tigo kaj foliarbranĉetoj verdiĉis. Jen estis la
duonjarcenta rozo,
aspektante tiel freĉe kiel tiam kiam Silvino Vardo unue ĉin donacis
al sia
amanto. Ĉei estis evidente en la komenca etapo de plenfloriĉo ĉar
kelkaj el
ĉiaj delikataj ruĉaj folioj krispiĉis ĉirkaŭ ties malseka
flornodo, ene de
kiu briletis du-tri roseroj.

"Tio estas certe belega trompaĉo," diris la amikoj de la doktoro,
sed iom
senatente ĉar ili jam spektis pli grandajn miraklojn okaze de
magiistaj
prezentadoj. "Ni petu, kiel ĉi efektiviĉis?"

"Ĉu neniam vi aĉdis pri Juneco-Fonto?" demandis D-ro Hejdegero. "Tiu
kiun
serĉis Ponco De Leono, la Hispana aventuristo, antaŭ du-tri
jarcentoj?"

"Sed ĉu iam Ponco De Leono ĉin malkovris?" demandis Vidvino
Vajkerlio.

"Ne," respondis D-ro Hejdegero, "Ĉar neniam li Ĉin serĉis en la Ĉusta loko. La fama Juneco-Fonto, se mi ne eraras, situas en la suda parto de la Florida duoninsulo, ne malproksime disde Lago-Makako. Superombas Ĉian fontejon pluraj gigantaj magnolioj kiuj, kvankam jarcentaraĉaj, aspektas tiel freĝe kiel violoj pro la kvalitoj de tiu mirinda akvo. Konato mia, prikonsciante mian scivolemon pri tiaj aferoj, sendis al mi tion kion vi vidas en la vazo."

Kolonelo Kiligruo tusetis, kredante nenian vorton de la raporto de la doktoro. "Kaj kiun efikon tiu likvaĉo povas estigi en la homa korpo?"

"Vi juĉu proprapersono, estimata Kolonelo," respondis D-ro Hejdegero. "Kaj vi Ĉiuj, respektataj geamikoj miaj, bonvolu vin provizi per tiom da tiu admirinda likvaĉo kiel vi bezonos por reflorigi en vi la junecon. Miaflanke, maljuniĉinte tiel malfacile, mi sentas nepre nenian urĉon rejuniĉi. Kun via permeso tial mi kontentiĉos spektante deflanke la progreson de la eksperimento."

Dum li parolis D-ro Hejdegero plenigis la kvar Ĉampanglasojn je Juneco-Fonto-akvo. Laĉspekte, Ĉi estis impregnita je eferveska gaso Ĉar etaj globetoj supreniris konstante el la glasofundoj kaj eksplodetis Ĉesurface en arĉenta Ĉprucaĉo. Pro tio ke la likvoro difuzis plaĉan parfumon, la maljunuloj supozis Ĉin enhavi afablajn kaj komfortajn kvalitojn. Kaj kvankam ili tre pridubis ties rejunigpovon, ili emis tuj Ĉin trinki. D-ro Hejdegero petis tamen ke ili prokrastu kelkajn momentojn sian partoprenon en la eksperimento.

"Antaĉ ol trinki, respektindaj geamikoj miaj," li diris, "dece estus ke, bazante viajn elektojn sur viaj jam longaj vivospertoj, vi estigu kelkajn Ĉeneralajn regulojn por vin gvidi dum vi trapasos duan fojon la danĉerojn de la juneco. Konsideru kiel peke kaj honte estus, kun viaj apartaj avantaĉoj, ne fariĉi modeloj pri virto kaj saĉeco por Ĉiuj junuloj de nia epoko!"

La kvar respektindaj geamikoj de la doktoro respondis nur per mallanta kaj tremanta ridado. Primokinda estis la ideo ke, prikonsciante kiel proksime rimorso postsekvas la paĉojn de eraro, ili povus iam ajn denove devojiĉi.

"Tial, trinku!" diris la doktoro, riverencante. "Mi Ĉojas esti tiel bone elektinta la studobjektojn de mia eksperimento."

Per Ĉanceliĉemaj manoj ili levis la glasojn kontraĉlipen. La magian likvoron, se verfakte Ĉi posedis tiajn virtojn kiajn D-ro Hejdegero

atribuis al Ĝi, oni ne povintus disdoni al kvar homoj pli veeme Ĝin bezonantaj. Ili aspektis kvazaŭ ili neniam antaŭe prikonsciis kio estas juneco aŭ plezuro, naskigite male far senileca Naturo kaj estante ekde Ĝiam la grizaj, kadukaj, sensukaj, mizeraj estaĵoj nun sidantaj velkaŭltre Ĝirka la tablo de la doktoro, sen sufiĉe da vivo en siaj animoj aŭ korpoj por iam ajn revigliĝi, eĉ responde al la Ĝanco denove rejuniĝi. Ili eltrinkis la akvon kaj remetis surtablen siajn glasojn.

Efektive okazis preskaŭ tuja pliboniĝo en la aspekto de la kvaropo, ne malsame kiel tio kion estigintus glaso da malavara vino, kune kun subita brilo de Ĝoja sunlumo heliganta samtempe iliajn vizaĝojn. Saniga sufuzo aperis sur iliaj vangoj, anstataŭante la cindran palon ilin dotintan per tiel kadavra aspekto. Ili rigardis unu la alian, supozante ke magia potenco verfakte komencis glatigi la profundajn kaj malĝojajn enskribojn kiujn Patro Tempo jam de tiom longe gravuris sur iliajn brovojn. Vidvino Vajkerlio rearanĝis sian Ĝapon, sin sentante denove preskaŭ virino.

"Havigu al ni pli da tiu mirinda akvo!" ili kriis avide. "Ni estas pli junaj sed ni ankoraŭ tro maljunas. Rapide! Havigu al ni pli!"

"Paciencon, paciencon!" diris D-ro Hejdegero, kiu sidis kontrolante la eksperimenton kun filozofia objektiveco. "Vi pasigis longan tempon maljuniĝante. Certe vi konsentu pasigi almenaŭ duonhoron rejuniĝante. Tamen la akvo estas je via dispono."

Denove li plenigis iliajn glasojn je la junecolikvoro, el kiu sufiĉa kvanto restis ankoraŭ en la vazo por revenigi duonon el la maljunuloj de la urbo al la aĝo de siaj genepoj. Dum la globetoj ankoraŭ briletis surrandede, la kvar gastoj de la doktoro ekkaptis siajn glasojn de sur la tablo kaj englutis seninterrompe la enhavaĵon. Ĝu temis pri iluzio? Eĉ dum la likvaĵo malsuprenfluis laŭ iliaj gorĝoj Ĝi Ĝajnis jam esti efektiviginta tutsistemajn Ĝanĝojn. Iliaj okuloj klariĝis kaj heliĝis. Iliaj arĝentaj hararoj komencis rekoloriĝi. Ili Ĝirkaŭsidis la tablon, tri mezaĝaj viroj kaj virino apenaŭ trapasinta sian plenforman Ĝeftempon.

"Mia kara vidvino, vi estas Ĝarma!" ekkriis Kolonelo Kiligruo, kies okuloj fiksrigardis Ĝian vizaĝon dum la tieaj aĝombroj forfuĝis same kiel malhelo el karmezina tagiĝo.

La bela vidvino konsciis, pro jam longa sperto, ke la komplimentoj de Kolonelo Kiligruo ne Ĝiam baziĝas sur sobra vero. Tial Ĝi stariĝis eksalte kaj alkuris la spegulon, ankoraŭ timante renkonti en Ĝi la malbelan vizaĝon de maljunulino. Intertempe la tri sinjoroj kondukis en

maniero

pruvanta ke Juneco-Fonto posedis eבריגajn kvalitojn; escepte, kompreneble, se ilia spirita gajeco estis nur malpeza kapturita kaŭzita

de la subita forigo de multjara aĉpremo. La menso de S-ro Gaskojno preferis laĉajne pritrakti politikajn temojn: Ĉu pasint-, nun- aĉ estonttempajn, ne facilis ekscii, Ĉar jam dum kvindek jaroj la samaj ideoj

kaj frazoj laĉmodis. Foje li klake elparolis plengorĉajn frazojn pri patriotismo, nacia gloro kaj civitanaj rajtoj. Alifoje li murmuris danĉeraĉojn, en ruza kaj priduba flustrado, tiel singarde ke eĉ lia propra

konscienco apenaĉ sukcesis kapti la sekreton. Ceterfoje li parolis kun

zorge mezuritaj emfazoj kaj en profunde cedema tono, iom kvazaŉ imperiestra oremparo aĉskultus liajn bonekvilibritajn frazerojn. Intertempe Kolonelo Kiligruo ĉantaĉis ĉojan botelkanton, sonigante sian

glason samritme kun la refreno, dum lia rigardo vagadis en la direkto al

la plenfigura persono de Vidvino Vajkerlio. Aliflanke de la tablo S-ro

Medborno okupiĉis pri matematika kalkulado strange intermiksita kun propono provizi Indonezion per glacio, jungante balenaron al polusaj glacimontoj.

Rilate al Vidvino Vajkerlio, ĉi staris ĉe la spegulo, riverencante kaj

falsridetante antaĉ sia imago, ĉin salutante kiel amikinon kiun ĉi amis

pli kare ol la tutan mondon. Ĉi alproksimigis la vizaĉon ĉovpoze apud la

vitron, dezirante ekscii ĉu jam de longe memorata falto aĉ korvopiedaĉo

verfakte malaperis. Ĉi kontrolis ĉu la neĉaĉo tiel nepre forfandiĉis el

sia hararo ke ĉi ekrajtos flankenĉeti la antikvan ĉapon. Finfine, fortunitaĉante viglamove, ĉi alvenis iom dancpaĉe la tablon.

"Mia kara multaĉa doktoro," ĉi ekkriis, "bonvolu min provizi per plua glaso!"

"Certege, mia kara sinjorino, certege!" respondis la afabla doktoro. "Vidu, mi jam replenigis la glasojn."

Jen efektive staris la kvar glasoj, ĉisrande plenaj je tiu mirinda akvo,

kies delikata ĉprucaĉo, dum ĉi foreferveskis de sur la surfaco, aspektis

kiel la tremanta briletado de diamantoj. La suno preskaĉ finsubiĉis pro

kio la ĉambro pli malheliĉis ol iam. Sed milda lunaspekta grandiozo brilegis el la vazo kaj alfiksiĉis egalpotence sur la kvar gastojn kaj la

respektindan figuron de la doktoro. Sur altapogila, komplekse ĉizita,

kverkoligna fotelo tiulasta sidis kun griza digno kiu taĉgintus al tiu

sama Patro Tempo kies potencon neniu krom la nuna ĉeestantaro iam kontraĉstaris. Eĉ dum ili trinkegis la trian glasplendon da Juneco-Fonto-akvo, preskaĉ mirigis ilin la aspekto de lia mistera vizaĉo.

Tamen en la sekvinta momento ĉojiga ekfluego da juna vivo trafluis kuglohaste iliajn vejnojn. Nun ili enestis la feliĉan ĉeftempon de

juneco.

Aĉo, kun sia mizera sinsekvo da zorgoj, malfeliĉoj kaj malsanoj, memoriĉis nur kiel ĉenega sonĉo el kiu ili ĉoje vekiĉis. La freĉa glaceo de la animo, tiel frue perдите, kaj sen kiu la alternaj scenoj de la mondo estintus nur galerio da paliĉintaj pentraĉoj, denove ĉetis sian sorĉon sur iliajn ĉiujn eblecojn.

"Ni estas junaj! Junaj ni estas!" ili kriadis ĉojege.

Juneco, same kiel maljuneco, forvisis la forte distingajn trajtojn de mezaĉo kaj samaspektigis ilin ĉiujn. Ili estiĉis aro da gajaj junuloj, preskaĉ frenezigitaj per la ĉojega petolemo de siaj malmultaj jaroj. La plej rimarkinda rezulto de ilia gajeco estis ekemo primoki la feblecon kaj kadukecon de kiuj ili estis tiel lastatempe viktimoj. Ili ridis laĉte pri siaj pasintmodaj vestaĉoj: la larĉbaskaj jakoj kaj klaphavaj veĉtoj de la junaj viroj kaj la antikvaj ĉapo kaj robo de la floriĉanta junulino. Unu el ili trairis la plankon lampaĉe kiel podagra avo. Alia metis paron da okulvitroj rajdpoze sur la nazon kaj ĉajnigis studegi la nigraliterajn paĉojn de la magilibro. Tria sidiĉis sur fotelon kaj penadis imiti la respektindan dignon de D-ro Hejdegero. Tiam ĉiuj ekkriis ĉojege kaj ĉirkaĉsaltadis en la ĉambro. Vidvino Vajkerlio--se oni rajtas nomi vidvino tiel freĉaspektan fraĉlinon--alvenis saltetpaĉe la seĉon de la kuracisto, elmontrante kaprican ĉojon sur sia rozkolora vizaĉo.

"Doktoro, kara maljuna animulo," ĉi ekkriis, "stariĉu kaj dancu kun mi!" Tiam la kvar novjunuloj ekridis eĉ pli laĉte, pensante kiel stranga figuro fariĉos la kompatinda maljuna kuracisto, kundanconte.

"Bonvolu min pardoni," respondis la kuracisto mallaĉte. "Mi estas maljuna kaj reĉmata kaj jam finiĉis antaĉ multaj jaroj mia dancpova epoko. Sed iu ajn el tiuj gajaj junaj sinjoroj feliĉiĉos ekrajtonte danci kun tiel bela partnerino."

"Dancu kun mi, Klarino!" ekkriis Kolonelo Kiligruo.

"Ne, ne, estu mi ĉia partnero!" respondis laĉtvoĉe S-ro Gaskojno.

"Ĉei promesis edziniĉi kun mi antaĉ kvindek jaroj!" kontraĉkriegis S-ro Medborno.

ĉiuj kuniĉis ĉirkaĉ ĉi. Unu kapteprenis avide ĉiajn du manojn. Alia ĉirkaĉbrakis unumane ĉian talion. La tria plonĉigis manon en la glaceajn buklojn amasiĉintajn sub la vidvina ĉapo. Ruĉiĉante, anhelante, luktante,

riproĝetante, ridante, dum ĉia varma spirado ventumis laŭvice ĉiun
vizaĝon
ilian, ĉi strebis sin liberigi, tamen restis en ilia triobla ĝirkaĉbrako.
Neniam vidiĉis pli vigla bildo pri junula rivaleco, kun sorĝa
beleco kiel
venkopremio. Tiomalgraĉe, pro stranga vidtrompado, kaĉzita per la
malhelo
de la ĝambro kaj la malnovtempaj vestaĉoj kiujn ili daĉre
surportis,
raportiĉas ke en la spegulo reflektiĉis la figuroj de tri maljunaj,
grizharaj, velkintaj avoj konkurantaj ridindege por la magra
malbeleco de
ĉrumpinta avino.

Tamen ili estis junaj. Tion pruvis iliaj avidaj pasioj. Ardigite ĉis
freneziĉo per la koketado de la knabino-vidvino kiu nek cedis nek
malcedis
siajn favorojn, la tri rivaloj komencis interĉanĉi minacajn
rigardojn. Sen
liberigi la belan premiulinon, ili atakis feroce la kolon unu de la
alia.
Dum ili batalis tien kaj reen, la tablo renversiĉis kaj la vazo
rompiĉis
en mil pecetojn. La trezorvalora Juneco-Akvo fluis en brila
likvaĉurubando
trans la plankon, malsekigante la flugiletojn de papilio
maljuniĉinta en
la malpliiĉo de somero kaj surteriĉinta tie por morti. La insekto
papiliumis malpeze tra la ĝambro kaj sin komfortigetis sur la
neĉkoloran
kapon de D-ro Hejdegero.

"Bonvolu, bonvolu, sinjoroj! Mi petu, S-rino Vajkerlio!" emfaze diris
la
kuracisto. "Mi devas kontraĉprotesti tiun tumulton."

Ili staris senmove kaj tremetis, ĉajnante sperti la senton ke Griza
Tempo
ilin revokas el ilia sunbrila juneco por ilin rekonduki profundege en
la
malvarman kaj malhelan valon de multaĉo. Ili rigardis D-ron
Hejdegeron kiu
sidis en sia tajlita fotelo, tenante en la mano la duonjarcentan
rozon
kiun li savis de inter la eroj de la rompiĉinta vazo. Responde al
lia
mangesto, la kvar tumultintoj residiĉis, kaj ege bonvole ĉar,
malgraĉ ilia
juneco, iliaj ĉusaj violentaj penadoj ilin ege lacigis.

"La rozo de mia kompatinda Silvino!" ekkriis D-ro Hejdegero, tenante
la
floron sub la lumo de la sunsubiĉaj nuboj. "Ĉajnas ke ĉi velkas
denove."

Kaj tiel okazis. Eĉ dum la kunvenintoj ĉin spektadis la rozo daĉre
ĉrumpis, ĉis fariĉi tiel seka kaj rompebla kiel tiam kiam la
kuracisto
unue ĉin ĉetis en la vazon. Ĉein skuante, li forfaligis la kelkajn
akvoglobetojn alkroĉiĉintajn al ties petaloj.

"Mi amas ĉin tiel kare en tia kondiĉo kiel en ties rosa freĉeco,"
li
komentis, premante la velkintan rozon kontraĉ siajn velkintajn
lipojn. Dum

li parolis, la papilio falis tremetante de sur la neĉkolora kapo de la kuracisto ĉis la planko.

Liaj gastoj tremetis denove. Stranga malvarmo--ĉu korpa, ĉu spirita, ili malcertis--invadis ilin ĉiujn, iom post iom, kvazaŭ rampante. Ili sin rigardis unu la alian kaj fantaziis ke ĉiu efemera momento forbalaas unu el iliaj junecaj ĉarmoj, postlasante profundian antan falton tie kie antaĉe estis nenia. Ĉu temis pri iluzio? Ĉu la ĉanĉoj de ilia tuta vivtempo kunpremiĉis en tiel mallongan tempospacon kaj ĉu ili nun sidis, denove kvar multaĉuloj, kun sia maljuna amiko, D-ro Hejdegero?

"Ĉu ni tiel baldaĉe denove maljuniĉis?" ili ekkriis morne.

Kaj efektive, tiaĉo okazis. La Juneco-Akvo disponis virton eĉ pli efemeran ol tiun de vino. Foreferveskis la deliro kiun ĉi antaĉe estigis. Jes ja, denove ili maljunis! Kun tremetanta impulso elmontranta ĉian virinecon, la maljunulino kunigis antaĉvizaĉe siajn senkarnajn manojn, dezirante ke la ĉerkokovrilo fermiĉu super ĉi se maleblas ke ĉi ne plu restu bela.

"Jes, geamikoj! Denove vi maljunas," diris D-ro Hejdegero. "Kaj jen! la Juneco-Akvo elĉerpiĉas surgrunde. Tamen mi ne bedaĉras ĉian forpason. Se la fonto ĉprucegus antaĉ mia dompordo mem, mi ne kliniĉus por lavi miajn lipojn en ĉi. Ne, eĉ se ties deliro daĉrus ne momentojn, sed jarojn. Tia estas la leciono kiun vi lernigis al mi!"

Sed la kvar geamikoj de la kuracisto nepre ne lernigis tian lecionon al si. Ili tuj elektis ekpilgrimadi al Florido kaj trinkadi tie--matene, tagmeze kaj nokte--Juneco-Fonto-akvon.

LA NIGRA VUALO DE LA PASTORO

La sakristiano staris sur la antaĉpordo de Milfordo-kunvendo, vigle provtiretante la sonorilĉnuron. La multaĉuloj de la vilaĉo alvenis kliniĉpoze laĉ la strato. Brilvizaĉaj geknaboj kapriolis ĉoje apud siaj gepatroj aĉ imitis pli seriozan paĉritmon, prikonsciante la dignon de siaj dimanĉaj vestaĉoj. Netiĉintaj fraĉloj direktis laĉflankajn rigardojn al la belaj fraĉlinoj, ekopiniantes ke la dimanĉa sunlumo ilin beligas eĉ pli altgrade ol en dumsemajnaj labortagoj. Kiam la homamaso plejparte jam atingis la antaĉpordon, la sakristiano komencis sonigi la sonorilon,

fiksrigardante la pordon de Lia Pastora Moŝto Hupero. La unua ekvido pri la persono de la kleriko estus la signalo ke la sonorilo ĉesu funkcii.

"Sed kion bona Pastoro Hupero portas survizaĉe?" ekkriis mirege la sakristiano.

Ĉiuj aĉdintoj tuj returniĉis kaj ekvidis la personon de S-ro Hupero, alvenantan malrapidpaĉe kaj mediteme en la direkto al la kunvendo. Komunakorde ĉiuj ekstremis, pli mirigite ol se fremda kleriko alvenus anoncante sian celon senpolvigi la kusenojn de la predikejo de S-ro Hupero.

"Ĉu vi certas ke estas nia pastoro?" demandis al la sakristiano Bonulo Grejo.

"Sed certege estas bona S-ro Hupero," respondis la sakristiano. "Li estis interĉanĉonta predikejojn kun Pastoro Ĉauto de Vestburgo. Tamen hieraĉ Pastoro Ĉauto sendis mesaĉon al li pardonpetantan pri lia devo fari funebran predikon."

Eble ĉajnas malgranda la kaĉzo de tiom da mirego. S-ro Hupero, ĉentlemana viro de ĉirkaĉ tridek jaroj, kvankam ankoraĉ fraĉlo, estis vestita kun deca klerika bonordo, kvazaĉ zorgema edzino amelintus lian kolumon kaj forbrosintus la semajnan polvon de sur lia dimanĉa kompleto. Lia aspekto elmontris ununuran mirindaĉon. Volvite ĉirkaĉ lia frunto kaj pendante antaĉ lia vizaĉo tiel malsupre ke lia spirado ĉin tremigis, nigra vualo kaĉis la trajtojn de S-ro Hupero. Vidite de pli proksime, ĉi ĉajnis konsisti el du krepfaldaĉoj entute kovrantaj lian vizaĉon krom la buĉo kaj la mentono sed verĉajne ne interrompantaj lian vidkampon, nur malheligantaj sendube ĉiujn vivajn kaj senvivajn estaĉojn. Surportante antaĉvizaĉe tiun mornan ombrilon, bona S-ro Hupero daĉre antaĉ-enpromenis, malrapid- kaj trankvilpaĉe, iom kliniĉante, rigardante la teron, same kiel okazas ĉe abstraktatemaj pensantoj, tamen afable kapsalutante tiujn preĉejanojn siajn ankoraĉ atendantajn sur la antaĉkunvenda ĉtuparo. Tiel forte miregis tiuj lastaj tamen ke apenaĉ ili agnoskis la saluton.

"Mi ne sukcesas kredi ke la vizaĉo de bona S-ro Hupero kaĉiĉas malantaĉ tiu krepopeco," diris la sakristiano.

"Ne plaĉas al mi la afero," murmuris maljunulino dum ĉi eniris lampaĉe la kunvendon. "Li sin aliigis, nur kaĉinte la vizaĉon, en hororaĉon."

"Nia pastoro freneziĉis!" ekkriis Bonulo Grejo, lin postsekvante trans la sojlon.

Onidirado pri ia neklarigebla fenomeno jam antaŭiris S-ron Huperon en la kunvendomon kaj estigis grandan moviĝadon inter la preĝejoj. Nur malmultaj sukcesis daŭre antaŭenrigardi dum la plejmulto preferis turni la kapon pordodirekten. Multaj ekstariĝis kaj returniĝis duoncirkle. Pluraj knabetoj surgrimpis la seĝojn, tiam regrimpis malsupren kun horora bruego. Estiĝis ĝenerala maltrankvilo, susurado de virinroboj kaj subseĝa movado de virpiedoj, multe malakordante kun tiu silenta bonordo devanta akompani la eniron de la pastoro. Sed S-ro Hupero ŝajnis ne rimarki la perturbiĝon de siaj samreligianoj. Li eniris kun preskaŭ sensona paŝo, klinetis la kapon al la ambaŭflankaj sidbenkoj, riverencis preterpasante sian plej aŝan preĝejon, grizharan praavon sidantan sur meztraireja fotelo. Strange estis rimarki kiel malrapide tiu respektinda viro konsciis pri malkutimaĵo en la aspekto de sia pastoro. Li ŝajnis ne partopreni plenkonscie la ĝeneralan miregon ĝis kiam S-ro Hupero laŭgrimpis la ŝtuparon kaj sin elmontris en la predikejo vizaŭ--al--vizaŭe, krom pri la nigra vualo, kun sia preĝejanaro. Tiun misteran emblemon li neniam fortiris. Ĉi ĉanceliĝis kun lia konstantritma spirado dum li laŭtlegis la psalmon. Ĉi pendigis sian malhelon inter li kaj la sankta paŝo dum li deklamis la elektitajn Bibliajn eltiraĵojn. Dum li preĝis la vualo kuŝis peze sur lia suprenlevita vizaŭo. Ĉu li celis tiun kaŝi antaŭ la timiga Estaĵo kiun li alparolis?

Tiel forta estis la efekto estigita de tiu simpla krepopeco ke pli ol unu malsolidnerva virino devis eliri la kunvenejon. Eblas tamen ke la palvizaŭaj kultanoj estis preskaŭ tiel timiga vidaĵo al la pastoro kiel la nigra vualo al ili.

S-ro Hupero konatiĝis kiel bona, sed ne energia, predikisto. Li entreprenis survoĵigi siajn preĝejojn ĉiel-direkten pere de mildaj konvinkaj influoj anstataŭ ilin alpeli tien pere de Sankta-Vortaj tondraĵoj. La prediko kiun li nun deklamis distingiĝis pro la samaj stilaj kaj manieraj trajtoj kiel la kutimaj ekzemploj de lia predikeja oratorado. Tamen estis io, ĉu en la sentemeco de la diskurso mem, ĉu en la imago de la askultantoj, kiu faris ĉin la plej potenca parolado kiun ili iam aŭdis eliri la pastorajn lipojn. Tinkturetis ĉin, iom pli malhele ol kutime, la milda malĝojo de la temperamento de S-ro Hupero. La temo pritraktis sekretan pekadon kaj tiujn malfeliĝajn misterojn kiujn ni kaŝas al niaj plej proksimaj kaj plej karaj kunvivantoj kaj kiujn plaŝas al ni kaŝi al nia propra konscio, eĉ forgesante ke la ĉioscianto scipovas ilin malkovri.

Li kvazaŭ spirprovizis siajn vortojn per subtila potenco. Ĝiu aŭskultanto, la plej senkulpa knabino, la plej malmolkora viro, opiniis ke la predikanto alvenis ilin ĝeltelpaĝe, malantaŭ sia terura vualo, kaj malkovris ilian hamstritan provizon da korpa aŭ mensa pekado. Multaj etendis surbruste siajn interfalditajn manojn. La dirado de S-ro Hupero ampleksis nenion teruran. Almenaŭ, enestis ĝin nenia perforto. Tamen, reage al ĝiu vibroso de lia malĝoja voĉo, la aŭskultantoj ekstremitis. Ilian miron akompanis senpeta patoso. Tiel forte la aŭskultantoj sentis malkutiman econ ekaktiviĝi en sia pastoro ke ili sopiris al ventospireto povonta flankenblovi la vualon, preskaŭ kredante ke ĝi-malantaĝe malkovriĝos nekonata vizaĝo, kvankam formo, gesto kaj voĉo apartenas al S-ro Hupero.

Je la fino de la Di-servo la preĝejoj eliris haste kaj kun maldeca senordo, avide dezirante transsciigi sian ĝis tiam briditan miron, sentante malpeziĝi siajn spiritojn en la tuja momento post kiam ili ne plu vidis la nigran vualon. Iuj kuniĝis en malgrandaj cirkloj, sin premante unu kontraŭ la alian, samtempe ke kunkapiĝe iliaj buĝoj vikle flustradis. Aliaj hejmeniris solapersono, envolvite en silenta meditado. Ceteraj parolis laĝte, profanante la Sabatan tagon per pompa ridado. Kelkaj ĝancelis siajn saĝemajn kapojn, sugestante apartan scipovon penetri la misteron. Unu-du el ili asertis ke nepre ne temas pri mistero sed pri la okuloj de S-ro Hupero, bezonantaj ĝirmilon pro malbona vidkapablo okazigita per la uzado de noktomeza lampo. Post iom da tempo elvenis ankaŭ bona S-ro Hupero, malantaŭ sia preĝejanaro. Turnante sian vualitan vizaĝon de unu grupo al alia, li elmontris taĝgan respekton al la grizharuloj, salutis la mezaĝulojn kun bonkora digno kiel amiko kaj spirita gvidanto, agnoskis la junulojn kun miksaĝo da aŭtoritato kaj amo, kuĝigis la manojn sur la kapojn de la infanoj por ilin beni. Tiel li kutimis agi ĝiam en la Sabata tago. Strangaj kaj konsternitaj rigardoj rekompencis lian ĝentilecon. Neniu, kontraĝe al pasintokaze, deziris sin honorigi kunpromenante ĝeflanke de la pastoro. Maljuna bienulo Saĝdero, sendube pro hazarda memorpaneo, forgesis inviti S-ron Huperon al sia tablo kie antaĝe la estimata kleriko kutimis beni la manĝon preskaŭ ĝiun dimanĝon ekde sia postenigo ĝe la preĝejo. Li revenis tial al la pastordomo kie, malfermante la pordon, li turnis la kapon en la direkto al la preĝejoj, kiuj ĝiuj lin fiksrigardis. Malĝoja rideto briletis malklare de malantaŭ la vualo, flagretis ĝirkaŭ lia buĝo, glimetis dum li malaperis.

"Kiel strange," diris virino, "ke simpla nigra vualo, samspeca kiel virina

Ĝapelyualo, povus sur la vizaĝo de S-ro Hupero fariĝi tia teruraĉo!"

"Io certe malbonfartas en la menso de S-ro Hupero," asertis Ĝia edzo, la vilaĉa kuracisto. Sed la plej stranga trajto de la afero estas la efekto kiun estigas tiu kaprico eĝe seriozmensulo kiel mi. La nigra vualo, kvankam ĝi kovras nur la pastoran vizaĝon, trudas sian influon al lia tuta persono kaj fantomaspektigas lin de kapo al piedo. Ĉu vi ne spertas la saman senton?"

"Verfakte, jes!" respondis la virino. "Kaj mi ja ne konsentus soliĝi kun li interĉanĝe de la tuta mondo. Mi scivolas ĉu li ne timas soliĝi kun si mem?"

"Viroj foje tielas," diris Ĝia edzo.

La posttagmeza Di-servo okazis en similaj cirkonstancoj. Je ties fino sonorilo anoncis la funebran ceremonion de juna virino. La parencoj kaj amikoj jam kuniĝis en la domo kaj la malpli intimaj konatoj staris disloke antaŭ la pordo, priparolante la bonajn kvalitojn de la mortinto, kiam interrompis ilian paroladon la apero de S-ro Hupero, daŭre kovrata de sia nigra vualo, kiu tamen estis nun konvena emblemo. La kleriko enpaŝis la Ĝambron kie elmontriĝis la kadavro kaj antaŭenkliniĝis super la Ĝerko, dironte lastan adiaĉon al sia forpasinta preĝejano. Dum li kliniĝis, la vualo pendis vertikallinie ekde lia frunto, rezulte de kio, se ĝiaj palpebroj ne jam ĝiameterne fermiĝis, eble la morta fraŭlino povintus vidi lian vizaĝon. Ĉu S-ro Hupero antaŭtimis ĝian rigardon kaj pro tio ekretenis hastamane la nigran vualon? Preĝejanino spektinta la intervjuon inter mortinto kaj vivanto ne hezitis aserti ke, en la momento kiam la klerikaj trajtoj malkovriĝis, la kadavro iom tremetis, susurigante la mortotukon kaj muslinan Ĝapon, kvankam la vizaĝo konservis la trankvilon de la morto. Superĉtita maljunulino estis la sola persono vidinta tiun fenomenon. Post la Ĝerkovizito S-ro Hupero enpaŝis la Ĝambron de la lamentantoj, kaj de tie aliris la ĉtuparsupron por tie eldiri la funebran preĝon. Tenervorta kaj korafekcia preĝo ĝi estis, plena je malĉojo, tamen tiel saturite de Ĝielaj esperoj ke muziko de paradiza harpo, tanĉita far fingroj de mortintoj, ĉajnis aĉdiĉeti inter la plej malfeliĉaj eldirtonoj de la pastoro. La aĉskultantaro tremis, kvankam ili komprenis lin nur malklare kiam li preĝis ke ili kaj li mem kaj la tuta homaro estu pretaj, same kiel li certis ke la mortinta junulino jam pretis, por tiu

timiga
horo iun tagon forkaptonta la vualon de antaŭ iliaj vizaĝoj. La
ĉerkoportantoj eliris pezpaŝe kaj la lamentantoj postsekvis,
malĉojigante
la tutan straton, mezvoje inter la antaŭenirinta mortinto kaj S-ro
Hupero,
postveninta kun lia nigra vualo.

"Kial vi malantaŭenrigardas?" diris promenanto al sia kunpromenanto.

"Mi fantaziis," ŝi respondis, "ke la pastoro kaj la animo de la
fraŭlino
kuniras man-en-mane."

"Ankaŭ mi, kaj en la sama momento," diris la alia.

Tiun nokton la plej belaspekta homparo de vilaĝo Milfordo estis
geedziĝonta. Kvankam taksite kiel melankoliulo, S-ro Hupero estigis
por
tiaj okazoj serenajn feliaĵojn ofte instigantan simpatian rideton ĉe
la
kunfestantoj kiuj malaprobintus pli viglan ĉojegon liaflankan. Nenia
kvalito de lia karaktero pli alte amigis lin ol tiu. La gastaro
atendis
malpacience lian alvenon, esperante ke nun jam disipiĝis la stranga
miro
amasigita ĉirkaŭ li dum la tago. Ne rezultis tiaĵo tamen. Kiam S-ro
Hupero
alvenis la unua vidaĵo kiun ilia rigardo surfalis estis la sama,
horora,
nigra vualo jam antaŭe des pli malĉojiginta la funebran ceremonion
kaj nun
aĝuranta por la geedziĝo nur malbonfarton. Tia estis ŝia tuja
efekto sur
la gastojn ke ŝajnis malheligi la lumon de la kandeloj nubo
elruliĝinta
krepuskamaniere de malantaŭ la nigra krepo. La geedziĝparo
ekstariĝis
antaŭ la pastoro. Sed la malvarmaj fingroj de la novedzino tremetis
en la
tremanta mano de la novedzo. Pro ŝia mortaspekta palo la gastoj
ĉirkaŭflustre hipotezis ke eliris sian tombon por edziniĝi la fraŭ-
lino
entombigita antaŭ kelkaj horoj. Se iam alia geedziĝrito tiel mornis,
estis
devige tiu fama ceremonio kies festosonorilo ŝanĝiĝis en
mortoanoncilon.
Post finevoluigi la ceremonion, S-ro Hupero lipenlevis glason da vino
kaj
voĉe deziris feliaĵojn al la novgeedzoj kun sinsekvo da milde amuzaj
eldiraĵoj devontaj heligi la mienojn de la gastoj, kvazaŭ per gajeta
fajrejo lumeto. En tiu momento, ekvidinte sian figuron en la spegulo,
la
pastoro sentis en sia spirito la saman hororon per kiu la nigra vualo
jam
superverĝis ĉiujn aliajn gastojn. Lia korpo tremetiĝis, liaj lipoj
blankiĝis, li terendisverĝis la ankoraŭ ne gustumitan vinon kaj
forkuris
en la malhelon. Ankaŭ Tero surportis propran Nigran Vualon.

La sekvintan tagon la tuta vilaĝo Milfordo priparolis preskaŭ nenion
krom
la nigra vualo de Pastoro Hupero. Tio, kaj la mistero kaŭzata
malantaŭ ŝi,
disponigis diskutadtemon al konatoj renkontiĝantaj sur la strato kaj
al

dommastrinoj interklaŝantaj tra siaj malfermitaj fenestroj. Ĉi estis la unua novaĵo kiun la drinkejestro anoncis al siaj klientoj. La geknaboj pribabiladis ĉin survoje al la lernejo. Iu imitema impertinentuleto kovris la vizaĝon per malnova nigra naztuko kaj tiel timigis siajn kunludantojn ke li timigis ankaŭ sin ĉis preskaŭa freneziĝo fontinta el lia ĉercemeco.

Mirinde estis ke el ĉiuj klaŝemuloj kaj malrespektemuloj de la paroĥo neniu kuraĝis starigi al S-ro Hupero la simplan demandon, kial li tiel agas? Antaŭe, kiam ajn estiĝis inter la preĝejoj la plej eta okazo starigi tiajn demandojn, neniam konsilantoj mankis kaj neniam li malkonsentis kondukti laŭ iliaj juĝoj. Se iam li eraretis, tio okazis pro tiel doloriga grado da malmemfido ke eĉ la plej mildavorta malaprobo lin igis konsideri la koncernan sengravaĵon kiel krimon. Tamen, kvankam bone konante tiun komplezan debilecon, nenia aparta paroĥano elektis pritrakti la nigran vualon kiel temon por amika protestado. Estis sento de timo, nek malkaŝe agnoskita nek zorge kaŝita, kiu instigis ĉiun respondecigi ĉiun alian ĉis tiam kiam finfine necesis sendi al S-ro Hupero preĝejan delegacion devigitan pridiskuti la misteron kun li antaŭ ol ĉi ekskandaligis. Neniam ambasadararo tiel malbone plenumis siajn devojn. La pastoro ilin akceptis kun amika ĉentileco, sed silentiĝis post kiam ili sidiĝis, lasante entute al siaj vizitantoj la ĉarĝon anonci sian gravan celon. La temo, ni rajtas supozi, sufiĉe evidentis. Jen estis la nigra vualo ĉirkaŭiranta la frunton de S-ro Hupero kaj kaŝanta ĉiun vizaĝtraĵon super lia trankvila buĝo sur kiu fojfoje ili sukcesis percepti la brileton de malĝoja rideto. Tamen la krepeco, laŭ ilia imago, ĉajnis antaŭpendi lian koron, simbolo pri timiga sekreto inter li kaj ili. Se la vualo flankenĉetigis, eble ili ĉin priparolus libere, sed ne antaŭ tio. Tial ili sidis dum longa tempo, sen paroli, konfuzite, kaj forturniĝante maltrankvile el la perceptokampo de S-ro Hupero, kies okuloj ĉajnis, laŭ ilia supozo, fiksiĝi sur ili kun nevidebla rigardo. Finfine la deputitoj revenis embarasite ĉe siaj elektintoj, juĝante la aferon tro grava por ke ĉin pritraktu reprezentantaro malpli altranga ol ĉiupreĝeja konsilio, aŭ eĉ eble, laĉezone, ĉenerala sinodo.

Estis en la vilaĝo tamen unu persono kiun ne trafis la miro trudita al ĉiuj aliaj far la nigra vualo. Kiam la deputitoj revenis sen klarigo aŭ eĉ sen esti kuraĝinta peti klarigon, ĉi, kun la trankvila energio de

sia

karaktero, decidiĝis forpeli la strangan nubon ĉajnantan amasiĝi ĉirkaŭ

S-ro Hupero en ĉiu momento pli malhele ol antaŭe. Kiel lia promesita edzino ĉi rajtis ekscii kion kaŝas la nigra vualo. Okaze de la unua vizito

de la pastoro tial ĉi malfermis la temon kun senpera simpleco kiu plifaciligis la taskon kaj por li kaj por ĉi. Post kiam li sidiĝis, ĉi

fiksis sian rigardon konstante sur la vualon sed neniel perceptis en ĉi la

timigan malĉojon tiom miregigintan la preĉejanaron. Ĉe estis ordinara

duobla krepfaldaĉo pendanta ekde lia frunto ĉis la buĉo kaj iom moviĝanta

laŭ lia spiradritmo.

"Ne," ĉi diris plenvoĉe kaj ridetante, "enestas tiun krepopecon nenio

terura, krom tio ke ĉi kaŝas vizaĝon kiun ĉiam plaĉas al mi rigardi. Venu,

bonsinjoro, permesu ke la suno ekbrilu de malantaŭ la nuboj. Unue, formetu

vian nigran vualon. Tiam diru al mi kial vi ĉin surmetis."

La rideto de S-ro Hupero briletis malklare.

"Alvenos la horo," li diris, "kiam ĉiuj ni forĉetos niajn vualojn. Bonvolu

ne malaprobu, tre kara amikino, ke ĉis tiam mi daŭre surportu tiun-ĉi

krepopecon."

"Ankaŭ viaj vortoj konsistigas misteron" respondis la juna fraŭlino. "Almenaŭ formetu la vualon de antaŭ ili."

"Elizabeto, tion mi faros," li diris, "ĉis la limo rajtigita de mia ĉpuro.

Eksciu, tial, ke ĉi-tiu vualo estas signo kaj simbolo, kaj estas mia devo

ĉin surporti ĉiam, kaj en helo kaj en malhelo, kaj en soleco kaj antaŭ la

rigardo de homamasoj, kaj kun fremduloj kaj kun konataj geamikoj.

Nenia

vivanta okulo vidos ĉin fortiriĉi. Necesas ke tiu-ĉi morna

ĉirmilo

apartigu min disde la mondo. Eĉ vi, Elizabeto, neniam rajtos eniri malantaŭ ĉi."

"Kiu malfeliĉiga aflikto surfalis vin," ĉi petis serioze, "por ke vi tial

ĉis ĉiam malheligu viajn okulojn?"

"Se ĉi estas simbolo pri lamentado," respondis S-ro Hupero, "mi havas,

sendube same kiel la plejmulto el homoj, malĉojojn sufiĉe malhelajn por

rajtigi ke nigra vualo reprezentu ilin."

"Sed kio okazos se la mondo ne konsentos kredi ke viaj malĉojoj devenas el

senkulpa fonto?" insistis Elizabeto. "Kvankam vi estas amata kaj respektata, povus estiĉi oniflustraĉoj proponantaj ke vi kaŝas

vian

vizaĝon pro konscio pri sekreta pekado. Honore al via sankta posteno,

forigu tian skandalaĉon!"

Siaj vangoj ruĝiĝis dum ŝi aludis la naturon de la onidiraĵoj jam ĉirkaŭirantaj en la vilaĵo. Sed la mildeco de S-ro Hupero ne lin forlasis.

Li eĉ ridetis denove ŝi estis tiu sama malfeliĉa rideto havanta ĉiam la aspekton de malklara lumbrileto elvenanta la malantaŭvualan malhelon.

"Se mi kaŝas la vizaĵon pro malĉojo, estas sufiĉa kaŝo," li respondis simplamaniere. "Kaj se mi ŝin kaŝas pro sekreta peko, kiu homo ne povus agi same?"

Kaj per tiu milda sed nesuperebla obstino li rezistis al ŝiuj petegoj ŝiaj. Longan tempon Elizabeto sidis senparole. Dum kelkaj momentoj ŝi

ŝajnis perdiĝi en meditado, konsiderante verŝajne kiujn novajn rimedojn necesas utiligi por eltiri sian fianĉon el tiel malhela fantazio kiu, se ŝi ne havis alian signifon, estis eble simptomo pri mensa malsano. Kvankam

ŝi disponis pri pli stabila karaktero ol li, larmoj malsuprenruliĝis laŭ ŝiaj vangoj. Sed subite, preskaŭ tujege, nova sento anstataŭis ŝian malĉojon. Dum ŝiaj okuloj fiksrigardis senpercepte la nigran vualon, eke, kiel krepusko pleniginta sen antaŭanonco la aeron, ŝiaj teruroj ĉirkaŭfalis ŝin. Ŝi stariĝis kaj sin postenigis, tremante, antaŭ li.

"Kaj tial ĉu finfine vi sentas tion?" li diris funebre.

Ŝi respondis nenion sed kovris la okulojn permane kaj forturniĝis por eliri la ĉambron. Li antaŭenhastis kaj mankaptis ŝian brakon.

"Pacienciĉu pri mi, Elizabeto!" li ekkriis arde. "Ne forlasu min, kvankam la necese ĉi-tiu vualo nin apartigu tie-ĉi surtere. Estu mia kaj de nun antaŭen estos nenia vualo sur mia vizaĵo, nenia malhelo inter niaj animoj! Ĉi estas nur dumviva, ne dumeterneca vualo! Ho! vi neniel scias kiel soleca mi estas, kaj kiel timema, estante sola malantaŭ mia nigra vualo. Ne forlasu min por ĉiam en ĉi-tiu mizera malhelo!"

"Levu nur unu fojon la vualon kaj enrigardu mian vizaĵon," diris ŝi.

"Neniam! Tio ne povas okazi!" respondis S-ro Hupero.

"Tial adiaŭ!" diris Elizabeto.

Ŝi eligis sian brakon de sub lia alprenado kaj malrapide foriris, paŭzante ĉe la pordo por estigi ununuran, longan, tremantan rigardon ŝajnantan preskaŭ penetri la misteron de la nigra vualo. Sed, malgraŭ sia malĉojo, S-ro Hupero ridetis, pensante ke, eĉ se la hororoj tiel ombre reflektataj

de la vualo ne povis ne kontraŝtari en profunda malhelo du el la plej karemaj geamantoj, apartigis lin disde nepra feliĝo nur materiala emblemo.

Ekde tiu momento neniu entreprenis forigi la nigran vualon de S-ro Hupero nek ekscii, per senpera peto, la sekreton laŝsupoze kaŝatan de Ĝi. Homoj pretendantaj superi popolajn antaŝuĵojn Ĝin konsideris kiel nur unu el tiuj malkomunaj emoj ofte miksiĝintaj inter la seriozaj agoj de viroj alie bonsencaj kaj ilin tinkturetintaj Ĝiujn per sia aparta speco de frenezio. La popolamaso tamen juĝis S-ron Huperon preterripara Ĝenanto. Li ne sukcesis promenadi laŝstrate kun iu ajn mensa trankvilo tiom li konsciis ke afablaj kaj timidaj homoj flankenturniĝos por lin eviti dum alihumoraj homoj sin devigos sin Ĝeti obstaklocele sur lian vojon. La malafableco de tiuj lastaj necesigis ke li rezignu pri sia kutima krepuskohora piedirado al la tombejo, Ĝar kiam li sin apogis penseme sur la enirpordegon, Ĝiam de malantaŝ la tomboĝtonoj vizaĝoj spione rigardetis lian nigran vualon. Ĝirkaĝiris onidiraĝa fablaĝo laŝ kiu alpelis lin tien la fiksrigardoj de la mortintoj. Malĝojigis lin Ĝisfunde de lia bonvola koro observi kiel la infanoj forfuĝis antaŝ lia alveno, interrompante siajn plej gajajn ludojn eĝ kiam lia melankolia figuro ekvidiĝis ankoraŝ fordistance. Ilia instinkta timego sentigis al li pli forte ol iu ajn alia kialo tion ke prelernatura hororo intertekstiĝis kun la fadenoj de la nigra krepo. Verdire, laŝ Ĝenerala publika raportado, lia propra antipatio pri la vualo estis tiel granda ke li neniam volonte pasis antaŝ spegulo nek kliniĝis por trinki el trankvilsurfaca fonto por ke en ties paca sino li ne ektimigu. Tia konduto kredindigis la flustradiraĝojn laŝ kiuj la konscienco de S-ro Hupero lin torturas pro iu granda krimo tro horora por ke li entute kaŝu Ĝin aŝ Ĝin aludu alie ol malklare. Tial, de malantaŝ la nigra vualo, nubo ruliĝis en la helan sunbrilon, dubasencaĝo pri peko aŝ malĝojo kiu Ĝirkaĝvolvis la kompatindan pastoron kaj malhelpis ke amo aŝ kompato iam lin atingu. Oni diris ke fantomo kaj demono kunagis kun li tie. Kun internaj tremegoj kaj eksteraj teruroj li piediradis seninterrompe en Ĝia ombro, palpserĝante malhele en sia animo aŝ spektante ekster si tra tiu perilo kiu malĝojigis la tutan mondon. Eĝ la senleĝa vento, laŝ onikredado, respektis lian timigan sekreton kaj neniam flankenblovetis la vualon. Tamen bonhomo S-ro Hupero daŝre ridetis malfeliĝe al la palaj vizaĝoj de la mondeca homamaso dum li preterpasis.

Inter Ĝiuj siaj malbonaj influoj, la nigra vualo estigis tiun solan

bonan

rezulton: Ĉi faris el ties portanto ege efika pastoro. Pere de sia mistera

emblemo--Ĉar ne estis alia Ĉajna kaŝzo--li fariĉis ege potenca viro super

animoj angorantaj pro peko. Liaj konvertitoj Ĉiam lin estimis kun aparta

timego sia, afirmante, kvankam nur figure, ke, antaŭ ol li kondukis ilin

al Ĉiela lumo ili eniris Ĉe li malantaŭ la nigra vualo. Efektive, Ĉia

malhelo scipovigis lin kompati Ĉiujn senlumajn tendencojn. Morantaj pekintoj alvokis laĉvoĉe S-ron Huperon kaj malkonsentis finspiradi Ĉis

kiam li alvenis, malgraŭ tio ke kiam li antaŭenkliniĉis por flustri konsolaĉojn, ili ekstrepegis pro la vualita vizaĉo tiel intime alproksimiĉinta ilian. Tiaj estis la teruroj de la nigra vualo eĉ kiam la

morto nudigis lian vizaĉon. Havante nur la malutilan celon rigardi lian

figuron, Ĉar estis malpermesite ekvidi lian vizaĉon, fremduloj vojaĉis

longajn distancojn por partopreni en la Di-servoj de la preĉejo. Sed multaj ne sukcesis forlasi la kunvendon sen antaŭe ekstregegi! Foje, dum

la estrado de Guberniestro Belĉero, la instancoj invitis S-ron Huperon

deklami la elektopredikon. Kovrite de sia nigra vualo, li staris antaŭ la

Ĉefadministristo, la konsilio, kaj la reprezentantoj kaj estigis tiel

profundan efekton ke poste la leĉproponojn de tiu jaro karakterizis la

tuta malĉojo kaj la plena pieco de nia plej frua prapatra rego.

Tiunmaniere S-ro Hupero pasigis longan vivon; senripoĉa pri siaj eksteraj

agoj, tamen envolvita en mornaj suspektoj; afabla kaj amema, tamen ne amata kaj iom timata; homo staranta aparte disde aliaj homoj, evitata kiam

tiuj estas bonsanaj kaj feliĉaj, sed Ĉiam alvokata por tiujn helpi en

horoj de morta angoro. Dum la jaroj daĉre forpasis, fatigante siajn neĉojn

sur lian zibelkoloran vualon, li akiris kromnomon inter Ĉiuj Nov-Angliaj

preĉejoj kiuj komunakorde lin nomumis Patro Hupero. Preskaŭ Ĉiuj komencepokaj preĉejanoj liaj, estante jam mezaĉaj kiam li alvenis, nun

delonge forpasis, forbalaite okaze de funebraj ceremonioj siaj. Unuan preĉejanaron li havis en la preĉejo, duan pli homabundan en la preĉeja

tombejo. Kaj nun, laborinte tiel malfruhore en la vesperon de sia vivo,

kaj plenuminte sian laboron tiel altkvalite, bona Patro Hupero nun ekrajtis mallaciĉi.

Pluraj homoj videblis en la ombrita kandellumo de la mortoĉambro de la

maljuna kleriko. Samsangajn parencojn li ne havis. Tamen Ĉeestis la eventon la dece serioza, kvankam senemocia, kuracisto, dezirante nur mildigi la lastajn dolorojn de la paciento kiun li ne scipovis savi. Ankaŭ

spektadis la scenon la diakonoj kaj ceteraj eminente piaj anoj de la preĉejo. Aldone videblis Lia Pastora Sinjora Moĉto Klarko, de Okcident-Vilaĉo, juna kaj fervora religiulo haste alrajdinte tien

por
preĝi apud la lito de la moranta predikisto. Partoprenis en la afero
ankaŭ
la flegistino, nenia komerce dungita servanto pri morto, sed virino
kies
trankvila kareco jam de longe daŭris en sekreteco, en soleco, meze de
la
malvarmo de multaĝo, kaj ne pereus eĝe en la mortohoro. Kiu ajn
alia?
Elizabeto! Kaj tie kuĝis sur la mortokuseno la jararblanka kapo de
bona
Patro Hupero, kun la nigra vualo ankoraŭ volvita ĝirkaŭ lia frunto
kaj
etendiĝanta malsupren sur lia vizaĝo, kie ĝin movetis ĝiu laŭvice
pli
malfacila anhelado de lia febla spirado. Dum lia tuta vivo tiu
krepepeco
pendis inter li kaj la mondo. Ĝi lin apartigis disde feliĝiga
frateco kaj
virina amo kaj lin retenis en tiu plej malĝoja el ĝiuj
malliberejoj, lia
propra koro. Kaj ankoraŭ ĝi kuĝis sur lia vizaĝo, kvazaŭ por
pliprofundigi
la malhelon de lia senluma ĝambro kaj lin ombradi kontraŭ la
sunbrilo de
eterneco.

Ekde iom de tempo lia menso konfuziĝis, ĝvebante dubeme inter
pasinteco
kaj nuntempo kaj, intervale, antaŭenpaŝetante, kvazaŭ anticipe, en
la
malklarecon de la venonta mondo. Okazis febraj krizoj lin ĝetantaj
de
flanko al flanko kaj eroziantaj la malmulton da forto restanta al li.
Sed
en siaj plej konvulsiaj baraktoj, kaj en la plej fantaziaj kapricoj
de sia
intelekto, kiam nenia alia pensado konservis sian sobran influon, li
daŭre
kaj ege priatentis la nigran vualon por ke ĝi ne flankenglitu. Eĝe
se lia
mistifikita animo povintus forgesi, apud lia kuseno sidis fidela
virino
kiu konsentintus rekovri, kun fortunita rigardo, tiun multaĝan
vizaĝon
lastan fojon viditan de ĝi en la beleco de plenvireco. Finfine la
mortofrapita maljunulo kuĝis trankvile en la torporo de mensa kaj
korpa
ellaciĝo, kun neperceptebla pulsobatado kaj spirado kiu ade
malfortiĝis
escepte kiam longa, profunda kaj malkonstanta enspiro ĝajnis antaŭ-
anonci
la forflugon de lia spirito.

La pastoro de Okcident-Vilaĝo alproksimiĝis la litrandon.

"Estimata Patro Hupero," li diris, "alvenas la momento de via
ekliberiĝo.
Ĝu vi pretas por la formeto de la vualo kiu apartigas tempon disde
eterneco?"

Patro Hupero respondis unue nur per febla kapmoviĝo. Tiam, eble
timante ke
oni malcertu pri lia voldiraĝo, li penadis paroli.

"Jes ja," li diris en malfortaj akcentoj, "mia laca animo atendas

pacience
ke tiu vualo estu forlevita."

"Kaj Ĉu decas," reparolis Pastoro Klarko, "ke viro tiel preĉema, tiel senkulpe ekzempla, sanktaga kaj sanktapensa laŭ la juĉkapablo de ordinaraj homoj, Ĉu decas ke preĉeja patro postlasu sur sia memoro ombron ĉajnantan nigrigi tiel puran vivon? Mi petegas, kara estimata frato mia, ne permesu okazi tion. Bonvolu lasi vian triumfan aspekton ĉojigi nin dum vi iras al via rekompenco. Antaŭ ol suprenleviĉu la eterneco-vualo, lasu min flankenĉeti de sur via vizaĉo tiun nigran surteran vualon!"

Kaj tiel parolinte, Pastoro Sinjoro Klarko antaĉenkliniĉis por malkaĉi la misteron de tiom da jaroj. Tamen, aplikante subitan energion mirigantan ĉiujn spektantojn, Patro Hupero eligis la manojn fulmrapide de sub la littukoj kaj premis ilin forte sur la nigran vualon, pretega lukti se la pastoro de Okcidenta-Vilaĉo bonvolus kontraĉstari moranton.

"Neniam!" ekkriis la vualita kleriko. "Surtere, neniam!"

"Malhela maljunulo," responde ekkriis la timigita pastoro, "ĉarĉite per kiu horora peko via animo nun supreniras al sia finjuĉo?"

La spirado de Patro Hupero ekpulsegis. Ĉei klakadegis en lia gorĉo. Per titana klopodo tamen, antaĉenĉovante la manojn grandageste, li kaptoprenis la vivon, retenis ĉin ĉis povi paroli. Li eĉ eksidiĉis rektaspine sur la lito kaj tie restis en la ĉirkaĉantaj brakoj de la morto, dum la nigra vualo malsuprenpendis, terura en tiu lasta momento, meze de la kunigitaj hororoj de lia kompleta vivotempo. Tamen la febla, malĉoja rideto, jam antaĉe tiel ofte vidite tie, ĉajnis nun ekbrileti el sia malklareco kaj lanti sur la lipoj de Patro Hupero.

"Kial vi tremas nur antaĉ mi?" li ekkriis, turnante la vualitan vizaĉon laŭ la cirklo da palvizaĉaj spektantoj. "Tremu ankaŭ unu antaĉ la alia! Ĉu viroj evitis min kaj virinoj min malkompatis kaj infanoj kriegis kaj forfuĉis nur pro mia nigra vualo? Kio, se ne la mistero kiun ĉi malklare simbolas, tiel hororigis tiun krepepecon? Kiam la amiko malkovros sian plej internan koron al sia amiko; la amanto al sia plej kara amantino; kiam la homaro ne vane forkaĉros antaĉ la rigardo de sia Kreinto, abomeninde hamstriante la sekreton de sia peko; tiam taksu min monstro pro la simbolo sub kiu mi vivis kaj mortas. Mi ĉirkaĉrigardas kaj jen! sur ĉiu vizaĉo estas Nigra Vualo!"

Dum liaj aŝkultantoj forkaŝris unu disde la alia pro reciproka timego, Patro Hupero falis malantaŝen sur sian kusenon, vualita kadavro sur kies lipoj lantis febla rideto. Ili kuŝiĝis lin, ankoraŝ vualitan, en lian ŝerkon kaj lin alportis, vualitan kadavron, al la tombejo. Jam de multaj jaroj herbo kreskas kaj velkas sur tiu tombo. Musko superkreskas la tomboŝtonon, la vizaŝo de S-ro Hupero jam de longa tempo estas polvo. Sed daŝre hororigas la pensado ke ŝi polviŝis sub la Nigra Vualo.

JUNA BONULO BRAŝNO

Juna Bonulo Braŝno eldomiŝis en la straton de vilaŝo Salemo ŝirkaŝ la krepuska horo. Tamen li paŝzis, post transiri la sojlon, kaj turnis la kapon malantaŝen por interŝanŝi ŝisrevidan kison kun sia juna edzino. Kaj Fidulino, kiel tiulasta taŝge nomiŝis, eligis sian belan kapon en la straton, lasante la venton ludi en la rozkoloraj rubandoj de ŝia ŝapo dum ŝi alvokis Bonulon Braŝnon.

"Karega karulo," ŝi flustris, mallaŝte kaj iom malŝoje, kiam ŝiaj lipoj alproksimiŝis lian orelon, "mi petegas ke vi prokrastu vian vojaŝon ŝis la leviŝo de la suno kaj dormu hodiaŝnokte en via propra lito. Virinon solan tiel ŝenas sonŝoj kaj pensadoj ke foje ŝi timas eŝ sin. Bonvolu lanti kun mi ŝi-nokte, kara edzo, el ŝiuj noktoj de la jaro."

"Mia amo kaj mia fido," respondis juna Bonulo Braŝno, "el ŝiuj noktoj de la jaro ŝi-tiun nokton mi devas lanti for de vi. Mian vojaŝon, kiel vi ŝin nomas, foriran kaj revenan, mi devas plenumi inter la nuna horo kaj la sunleviŝo. Ho, mia dolŝa, bela edzino de nur tri monatoj, ŝu vi povas jam dubi pri mi?"

"Tial Dio benu vin!" diris Fidulino kun la rozkoloraj rubandoj. "Kaj vi trovu ŝion en bonfarta stato kiam vi revenos!"

"Tiel estu!" ekkriis Bonulo Braŝno. "Recitu viajn preŝojn, kara Fidulino, kaj enlitiŝu je la krepusko. Tiel nenia ŝeno vin atingos."

Tial ili disapartiŝis kaj la junulo sekvis sian vojon ŝis kiam, preta ŝirkaŝiri la angulon de la kunvendomo, li rigardis malantaŝen kaj vidis la kapon de Fidulino, lin daŝre postspektanta kun malŝoja mieno, malgraŝ la rozkoloraj rubandoj.

"Kompatinda Fidulineto," li pensis, Ĉar lia koro suferis. "Kia mizerulo mi estas, postlasante Ĉin por entrepreni tian taskon! Aldone, Ĉi parolas pri sonĉoj. Ĉajnis al mi, dum Ĉi parolis, ke Ĉeno elmontriĉis en Ĉia vizaĉo, kvazaŭ sonĉo jam avertis Ĉin pri kiuspeca laboro mi devas plenumi Ĉi-nokte. Sed ne, ne. Mortigus Ĉin ekpensi pri tio. Nu, Ĉi estas benita surtera anĉelino kaj post tiu-ĉi ununura nokto mi alkroĉiĉos al Ĉiaj jupoj kaj Ĉin postsekvos ĉis Paradizo."

Farinte tiun bonegan promeson pri la estonteco, Bonulo Braĉno kredis rajti pli rapide aliri sian nunan malican celon. Li laĉiris mornan vojeton malheligatan de la plej malĉojigaj arboj de la arbaro kiuj apenaĉ apartiĉis por lasi eniri la mallarĉan vojeton kaj tiam tuj poste refermiĉis. Ĉio estis kiel eble plej soleca. Kaj Ĉiam enestas tian solecon tiu strangeco: ke la vojaĉanto malcertas kiu povas kaĉri en kaĉejo malantaĉ la sennombraj trunkoj aĉ inter la dikaj superpendantaj branĉoj. Tial eblas ke, estigante solecajn paĉojn, la vojaĉanto povas tamen trapasi nevidatan homamason.

"Eble diabla Indiano staras en posteno malantaĉ ĉiu arbo," diris al si Bonulo Braĉno. Kaj li rigardetis timeme malantaĉen, aldonirante: "Kion mi faru se la diablo mem starus ĉe mia kubuto?"

Dum lia kapo malantaĉen turniĉis li preterpasis vojokurbiĉon. Kiam li rigardis denove antaĉen li ekvidis virfiguron, surportantan seriozan kaj decan vestaĉaron, sidantan ĉebaze de maljuna arbo. La viro stariĉis en la momento de la alveno de Bonulo Braĉno kaj antaĉenpromenis apud li.

"Vi malfruas, Bonulo Braĉno," li diris. "La horloĉo de malnova Sud-Preĉejo jam sonoradis dum mi trairis Bostonon kaj tio okazis antaĉ dek kvin plenaj minutoj."

"Fidulino iom retenis min," respondis la juna viro kun voĉo kiu tremetis pro la subita, kvankam ne entute neatendita, apero de lia kuniranto.

Krepusko nun regis profunde la arbaron kaj plej profunde tiun parton tra kiu vojaĉis la du homoj. Laĉ ĉiuj videblaj indicoj la dua vojaĉanto estis eble kvindekjara, apartenis ĉajne al la sama socia rango kiel Bonulo Braĉno, eĉ multe similis lin, kvankam eble pli pri mieno ol pri vizaĉa strukturo. Malgraĉ tio, observanto povintus supozi ilin patro kaj filo. Tamen, kvankam la pli aĉa vestiĉis tiel simple kiel la pli juna, kaj konduitis tiel simple, li havis nepriskribeblan aspekton de mondokonanto ne devanta embarasiĉi ĉe la manĉtablo de la provincestro aĉ la

kortego de
Reĉo Vilhelmo, se liaj aferoj lin tien alvenigus. La sola elstaraĵo
de lia
persono rajtanta nomiĝi mirinda estis promenadbastono aspektanta
kiel
granda nigra serpento tiel strange fabrikita ke ĝi ĝajnis preskaŭ
tordiĝi
kaj moviĝeti kiel serpento vivanta. Kompreneble, tiaĵo povintus
esti okula
trompaĵo estigita helpe de la malcerta lumo.

"Venu, Bonulo Braĉno," kriis lia kunvojaĝanto. "Tio estas ege
malhasta
iradritmo por la komenca etapo de nia ekskurso. Alprenu mian bastonon
se
vi tiel baldaŭe laciĝas."

"Amiko," diris la alia, anstataŭante sian malrapidan promenritmon per
nepra halto, "plenuminte mian pakton per nia ĝi-tiea renkontiĉo, mi
nun
celas reveni al mia devenpunkto. Mi spertas skrupulojn pri la
koncerna
afero."

"Ĉu vi tiel diras?" respondis la serpentbastonulo, ridetante
apartaflanke.
"Ni iom antaŭenpromenu tamen, kunrezonante dum la irado. Kaj se mi ne
sukcesos vin konvinki, vi rajtos hejmenreveni. Ni ne ankoraŭ penetris
multan distancon en la arbaron."

"Tro multan! Tro multan!" proklamis la bonulo, senkonscie
ekpromenante.
"Mia patro neniam eniris la arbaron por plenumi tian taskon nek lia
patro
antaŭ li. Ni estis kaj restas raso de honestaj homoj kaj bonaj
Kristanoj
ekde la tagoj de la martiroj. Kaj ĉu mi estu la unua el Familio-
Braĉno iam
laŭirinta ĝi-tiun vojon kun...?"

"Kun tia kompanio, ĉu vi volas diri?" diris la pli aĝa,
interpretante la
paŭzon de la pli juna. "Bone dirite, Bonulo Braĉno! Mi konis vian
familion
tiel bone kiel iun ajn el la Puritanoj, kaj tio ne estas malmulte por
diri. Mi helpis vian avon, la konstablon, kiam li vipbate antaŭ-
enpelis la
Kvakerinon tiel hastapaŭse tra la stratoj de Salemo. Kaj estis mi kiu
havigis al via patro peŝpin-tuberon, ekbruligitan ĝe mia propra
fajrejo,
por incendii Indianan vilaĝon okaze de Reĉo-Filipo-Milito. Ambaŭ
estis
bonaj amikoj miaj kaj multajn plaĝajn promenadojn ni kunfaris laŭ-
longe de
ĝi-tiu vojeto kaj hejmenrevenis post noktomezo. Plaĝus al mi
amikiĝi kun
vi por honori ilin."

"Se tio okazis konforme al via raportaĵo," respondis Bonulo Braĉno,
"mi
miras ke ili neniam priparolis tiujn aferojn. Aŭ tute kontraŭe, mi
malmiras pri tio, konsciante ke la plej minimuma tiutema onidiraĵo
ilin
forpelintus el Nov-Anglio. Ni estas preĝema gento kaj, aldone,
bonfarema,
kaj toleras nenian tiuspecan fiecon."

"Ĉu fienco, ĉu ne," diris la vojaĵanto kun la tordita promenbastono, "mi bone konatas tie-ĉi en Nov-Anglio. La diakonoj de multaj preĵejoj trinkis kun mi la komunian vinon. La altranguloj de diversaj urboj min nomumis sia estro. La plejmulto el la anoj de Granda kaj Ĝenerala Tribunaloj apogas solide miajn celojn. La provincestro kaj mi, ankaŭ--sed tiuj estas registaraj sekretoj."

"Ĉu tiaĵo povas esti?" kriegis Bonulo Braĥno, fiksrigardante kun miro sian senĉenan kunulon. "Malgraŭ tio, mi ĉuas nenian rilaton kun la provincestro nek kun la konsilio. Tiuj havas proprajn kondutmanierojn kiuj neniel estas reguloj por simpla kultivisto kiel mi. Sed se mi daŭre promenus kun vi, kiel mi povus toleri la rigardon de tiu bona maljunulo, nia pastoro, de vilaĝo Salemo? Ho, lia voĉo tremegigus min kaj prediktage kaj prelektage."

Ĉis tiam la pli aĝa vojaĵanto aŝkultis kun deca seriozo sed nun eksplodridegis, senbride, tordiĉante tiel perforte ke lia serpentaspakta bastono ĉajnis tordiĉi komplete.

"Ho, ho, ho!" li kriegis foje kaj refoje. Tiam, sin ekreginte: "Nu, Bonulo Braĥno, daŭrigu, daŭrigu. Tamen bonvolu ne mortigi min pro ridado."

"Nu, por tuj finfermi la aferon," diris Bonulo Braĥno, iomege urtikite, "ni konsideru mian edzinon, Fidulinon. Tio rompus ĉian karan koreton kaj antaŭ kaŝi tion mi preferus rompi la mian."

"Nu, se tio estu la kazo," respondis la alia, "jes ja, eksekvu ĉi ĉarimedo propran irvojon, Bonulo Braĥno. Eĉ interĉane kontraŭ dudek maljunulinoj kiel tiu lampaĉanta antaŭ ni, mi ne konsentus ke Fidulino spertu iun ajn ĉenon."

Dum li parolis, perbastone li indikis sur la vojeto inan figuron kiun Bonulo Braĥno rekonis kiel ege pian kaj modelan sinjorinon lernigintan al li dum lia knabeco lian katekismion kaj restantan ankoraŭ lia morala kaj spirita konsilanto kune kun la pastoro kaj Diakono Gukino.

"Vere mirindege estas ke Gudino Klojso iradas tiel foren en la sovaĝejon dumnokte," li diris. "Sed kun via permeso, amiko, mi sekvu ĉirkaŭ-irantan flankvojeton tra la arbaro ĉi preteriri tiun Kristanan virinon. Ne konante vin, ĉi povus eble demandi al mi kun kiu mi vojaĝas kaj kien mi iras."

"Tiel estu," konsentis lia kunvojaĵanto. "Vi ĉirkaŭiru traarbare dum mi

restu survojete."

Respondkondute, la junulo flankenturniĝis sen ĝesi rigardi tamen sian kunulon kiu antaŭeniris mallaŭtpaŭze laŭ la vojeto ĝis ekesti nur bastonlongan distancon for de la maljunulino. Ĝei, intertempe, la iris sian vojon kiel eble plej bone kun malkutima rapideco por tiel altaŭa virino, murmurante malklarajn vortojn--preĝon, eble--dum la irado. La vojaŭanto etendis sian bastonon kaj tuĝis ĝian velkintan kolon per la serpentaspekta ekstremaĝo de la promenhelpilo.

"La diablo!" ekkriegis la pia maljunulino.

"Tial Gudino Klojso rekonas sian malnovan amikon, Ĝu?" observis la vojaŭanto, ĝin alfrontante kaj sin apogante sur sian tordiĝantan bastonon.

"Ho, laŭ la suma vero! Ĝu povas esta via Moĝto?" kriis la bonvirino. "Jes ja, verfakte estas vi, kaj la preciza imago de mia antaŭa amiko, Bonulo Braĝno, avo de la stulta hodiaŭa samnomulo. Sed Ĝu via Moĝto bonvolas tion kredi? Mia balailbastono strange malaperis, ĝtelprenite, laŭ mia suspekto, far tiu penduminda sorĝistino, Gudino Korjo. Kaj, aldone, la afero okazis kiam mi jam estis sanktoleita per apisuko, kvinfoliaĝo kaj akonito."

"Intermiksitaĵ kun bonega tritiko kaj graso de novnaskiĝinta bebo," diris la estaĝo havanta la formon de avo Bonulo Braĝno.

"Ho, via Moĝto konas la recepton," kriis la maljunulino, gakte laŭte. "Tial, kiel mi diris, estante preta por la kunveno kaj havante nenian ĝevalon por rajdi, mi decidiĝis piediri ĝar, laŭraporte, hodiaŭ-nokte ni akceptos en la komunumon bonan junulon. Sed nun via Moĝto bonvolu disponigi min pri via brako kaj ni ambaŭ alvenos tien fulmrapide."

"Tiaĝo ne povas okazi," respondis ĝia amiko. "Mi ne rajtas disponi vin pri mia brako. Sed jen alprenu mian bastonon, se vi deziras."

Tiel parolinte, li malsuprenĝetis ĝin antaŭ ĝiaj piedoj kie, povas esti, ĝi ekanimiĝis, estante unu el la bastonoj kiujn ties posedanto antaŭe pruntedonis al la Egiptaj magoj. Pri tiu fakto tamen Bonulo Braĝno neniel konsciis. Post kiam li tuj ĝielenrigardis pro mirego kaj tiam denove terenrigardis, li vidis nek Gudinon Klojson nek la serpentobastonon, anstataŭe tiun ununuran kunvojaĝanton kiu lin atendis tre trankvile, kvazaŭ okazintus nenio.

"Tiu maljunulino lernigis al mi mian katekismon," diris la junulo kaj lia simpla eldiraĝo entenis mondon da signifo.

Ili daŭre antaŭeniris dum la pli aŭa vojaŭanto urĝis sian kuniranton

paŝadi hastaritime kaj persiste sekvi la vojon, diskursante tiel taĝe ke liaj argumentoj ĉajnis ekfonti el la sino de la aŝkultanto anstataŭ el la buŝo de la diskursanto. Dum ili promenis, li plukis acerbranĉon, celante ĉin utiligi kiel apogbastonon, kaj komencis ĉin senigi je ties subbranĉoj kiuj estis malsekaj pro vespera roso. En la momento mem kiam liaj fingroj ilin tuŝis, ili velkis strange kaj sekis kvazaŭ post semajndaŭra sunbrilado. Tial la paro antaŭeniris je bona libera paŝritmo kiam subite, en morna vojokavaĵo, Bonulo Braŭno sidiĝis sur arbostumpon kaj malkonsentis daŭre progresi.

"Amiko," li diris obstine, "mi jam decidiĝis. Pluan paŝon mi ne iros nome de tiu tasko. Ĉu gravu al mi ke mizera maljunulino elektu iri ĉe la diablo kiam mi antaŭe supozis ke ĉi preferos ĉieleniri? Ĉu tio rajtigas min forlasi mian karan Fidulinon kaj postsekvi la maljunulinon?"

"Vi juŝos la aferon pli klare poste," diris trankvile lia konato. "Sidu tie-ĉi kaj vin iom mallacigu dum kelkaj momentoj. Kiam vi ekvolos denove promeni, jen mia bastono por faciligi vian iradon."

Sen pluaĵ vortoj li transĉetis al sia kuniranto la aceran bastonon kaj tuj malaperis kvazaŭ fantomiĉinte en la pliprofundiĝanta malhelo. La juna viro sidis kelkajn momentojn apud la vojo, sin multe aplaŭdante, antaŭpensante pri la nuna eblo renkonti la pastoron purkonscience okaze de sia matena promonado kaj ne devi timi la rigardon de estimata maljuna Diakono Gukino. Kaj pri la trankvila dormado kiun li nun spertus en tiu sama nokto kiun ĉus antaŭe li celintis pasigi tial malvirte, sed kiun li nun pasigus tiel pure kaj dolĉe en la brakoj de Fidulino! Inter tiuj plaĉaj kaj laŭdindaj meditadoj Bonulo Braŭno aŭdis la hufbatojn de ĉevaloj venantaj laŭ la vojo kaj juŝis ke dece estos sin kaŝi en la arbarorando, prikonsciante la kulpan celon lin tien alvenigintan, kvankam li nun tiel feliĉe forturniĝis de ĉi.

Daŭre antaŭenvenis la hufpaŝoj kaj la voĉoj de la rajdantoj, du seriozaj maljunaj voĉoj interparolantaj sobre dum la alproksimiĝo. Tiuj intermiksitaĵoj sonoj ĉajnis laŭpaŝi la vojon nur kelkajn jardojn for de la kaŝejo de la juna viro. Tamen, sendube pro la profundo de la malhelo en tiu aparta loko, videblis nek la rajdantoj nek la rajdbestoj. Kvankam iliaj korpoj tanĉis la etajn laŭvoĵajn branĉojn, laŭvide ili ne interrompis, eĉ, momenteton, la malklaran lumradion fontantan el la brila ĉielstrio kiun laŭnecese ili trapasis. Bonulo Braŭno laŭvice kaŝis

kaj
staris piedpinte, apartigante la branĉojn kaj eligante la kapon tiel foren
kiel li kuraĝis sen ekvidi eĉ ununuran ombbron. Des pli ĉenis lin la
okazantaĵo ĉar li bonvolintus ĉuri esti rekoninta, se tiaĵo eblas, la
voĉojn de la pastoro kaj Diakono Gukino, trotetantaj mallaŭte antaŭen,
kiel ili kutimis fari kiam ili aliris ordinarion aŭ eklezian konsilion.
Dum ili ankoraŭ enestis la aĉkampon de la junulo, unu el la rajdantoj
haltis por pluki vergon.

"El la du, via pastora Moŝto," diris la voĉo, "mi preferus malĉeesti
ordinacian bankedon ol la ĉi-noktan kunvenon. Oni diris al mi ke kelkaj
komunumanoj niaj alvenos de Falmaĵo kaj de eĉ pli fora distanco, kaj
ceteraj de Konektikuto kaj Rod-Insulo, kaj aldone kelkaj el la Indianaj
ĉamanoj kiuj, laŭ sia maniero, scipovas estigi preskaŭ tiom da diablaĵoj
kiel la plej talentaj el ni. Cetere, aniĉos al nia komunumo bona junulino."

"Bonege, Diakono Gukino!" respondis la seriozaj maljunaj tonoj de la pastoro. "Ekspronu, alie ni malfruos. Nenio povos okazi, vi scias, ĉis
kiam mi atingos la kunvenejon."

La hufoj denove sonadis kaj la voĉoj, parolante tiel strange en la malplena aero, ade trapasis la arbaron, kie neniam ekzistis preĉeonek
iam preĉis eĉ ununura Kristano. Kien tial tiuj sanktaj viroj povus alvojaĉadi tiel profunde en la pagana sovaĉejo? Juna Bonulo Braĉo alkroĉiĉis al arbo por sin apogi, preta grundensinki, malforta, surĉarĉite
je la peza malsano de sia koro. Li rigardis la ĉielon, dubante ĉu vera
Paradizo povas ekzisti super li. Tamen jen estis la blua volbo kaj la steloj pribрилиĉantaj en ĉi.

"Helpe de ĉielo supre kaj Fidulino malsupre, mi ade kontraŭstaru la diablon!" kriis Bonulo Braĉo.

Dum li daŭre rigardis supren en la profundan firmamentan arkon kaj levis
la manojn por preĉi, nubo, kvankam moviĉetis nenia vento, transhastis la
zeniton kaj kaĉis la pliheliĉantajn stelojn. La blua ĉielo ankoraŭ
videblis krom rekte superkape, kie tiu nigra nubamaso hastis balailritme
norden. Supre en la aero, kvazaŭ el la profundaĵoj de la nubo, alvenis
konfuzita kaj dubinda voĉarsonado. Foje la aŭskultanto imagis povi distingi la parolmanierojn de samvilaĉanoj siaj, de viroj kaj virinoj, kaj
piaj kaj malpiaj, multajn el kiuj li jam renkontis ĉe la komunitablo dum
ceterajn li antaŭe vidis deboĉadi ĉe la drinkejo. En la sekvinta momento,
tiel malprecizaj estis la sonoj ke li scivolemis ĉu esti aĉdinta nur

la
murmuron de la malnova arbaro, flustranta senvente. Tiam alvenis pli
forta
ĤveliĤo de tiuj konataj tonoj jam aĤdataj Ĥiutage Ĥe vilaĤo
Salemo sed
neniam antaĤe fontantaj el nokta nubo. Estis unu voĤo, voĤo de
junulino,
kiu lamentadis, tamen kun malcerta malĤojo, kaj petadis komplezon
kies
plenumo tamen eble Ĥin dolorigus. Kaj la tuta nevidebla homamaso,
kaj
sanktuloj kaj pekintoj, Ĥajnis Ĥin kuraĤigi daĤe antaĤeniri.

"Fidulino! kriis Bonulo BraĤno, kun voĤo de angoro kaj senespero.
Kaj la
eĤooj de la arbaro lin primokis, kriante "Fidulino! Fidulino!",
kvazaĤ
mistifikitaj mizeruloj Ĥin serĤus tra la tuta sovaĤejo.

La kriego de malĤojo, kolerego kaj teruro daĤe trapenetris la
nokton kiam
la malfeliĤa edzo retenis la spiradon por atendi respondon. AĤdiĤis
Ĥirkrio, tuj superbruite per pli laĤta voĤarmurmurado kiu fadis en
foran
ridadon, dum la nigra nubo forbalaiĤis, postlasante super Bonulo
BraĤno
klarlan silentan Ĥielon. Sed io falis papiliumante tra la aero kaj
kroĤiĤis
al arbobranĤo. La junulo mankaptis Ĥin kaj ekvidis rozkoloran
rubandon.

"Mia Fidulino foriris!" li ekkriis, post momento da stuporiĤo.
"Surestas
la teron nenia bono. Peko estas nura vorto. Venu, diablo. Al vi la
mondo
estas transdonita."

Kaj frenezigite pro senespero, rezulte de kio li ridadis longe kaj
laĤte,
Bonulo BraĤno alprenis sian bastonon kaj ree survojiĤis, antaĤ-
enirante
tiel rapidritme ke li Ĥajnis flugi anstataĤ marĤi aĤ kuri laĤ la
arbara
vojeto. Pli kaj pli la irejo malmildiĤis kaj morniĤis kaj malklare
videbliĤis Ĥis finfine entute malaperi, postlasante la junulon en
la mezo
de la malhela sovaĤejo, ade antaĤenastantan kun tiu instinkto kiu
kondukas mortalajn homojn al malico. La tuta arbaro plenplenis je
timigaj
sonoj--grincado de arboj, hurlado de sovaĤaj bestoj, kriegoj de
Indianoj.
Dume la vento foje sonoradis kiel fora preĤeja sonorilo, foje
rondmuĤis
ĤirkaĤ la vojaĤanto kvazaĤ lin primokus la tuta Naturo. Sed li mem
estis
la Ĥefa hororaĤo de la sceno kaj nepre ne kaĤis antaĤ ties ceteraj
hororaĤoj.

"Ho! ho! ho!" muĤis Bonulo BraĤno kiam lin primokis la vento. "Ni
aĤu kiu
el ni ridos la plej laĤte. Ne entreprenu min timigi per viaj
diablaĤoj.
Venu sorĤistino, venu sorĤisto, venu Indiana Ĥamano, venu Satano
mem, Ĥar
jen alvenas Bonulo BraĤno. Pli bone estu ke vi timu lin ol ke li timu
vin."

Verdire, tra la tuta hantita arbaro vidiĝis nenio pli timiga ol la figuro de Bonulo Braĥno. Adade li flughastis inter la nigraj pinarboj, svingante sian bastonon kun deliraj gestoj, foje sin instigante elverĝi aĝajn blasfemojn, alifoje ekkriante tiel ridege ke la tuta arbara sonprovizo komencis eĝadi lian ridadon kiel ĝirkaanta demonaro. La diablo aperanta en propra formo estas malpli aĝaspekta ol tiam kiam li furiozas en homa brusto. Tial antaĝenkuregis la voje la diabla disĝiplo ĝis ekvidi antaĝ si, tremetantan interarbe, ruĝan lumon, same kiel kiam faligitaj trunkoj kaj branĝoj de maldensejo brulegas kaj suprenĝetas kontraĝielen, je noktomeza horo, brilegan fajron. Li paĝis, dum ripozintervalo de la spirita tempesto ĝis tiam lin antaĝenpelinta, kaj aĝdis la ĝveladon de verĝajna himno, ruliĝanta solene ekde fora distanco kvazaŝ sub la pezo de multaj voĝoj. Li rekonis la melodion. Ĝei estis konata melodio de la Ĝoro de la vilaĝa kunvendomo. La verso finsonradis peze, sin plilongigante per refreno, tamen ne de homaj voĝoj, anstataĝe de ĝiuj sonoj de la senlumigita sovaĝejo kunsonantaj en aĝega harmonio. Bonulo Braĥno ekkriis sed la kriadon malsonis en liaj oreloj pro sia unisono kun la kriado de la sovaĝejo.

Dum la silento-intervalo li ĝteliris antaĝen ĝis kiam la lumo brilegis plenforte sur liajn okulojn. Ĝe ekstremaĝo de malplenejo, cirkaĝlimigita de la malhela arbarmuro, elstaris rokego havanta krudan naturan similecon al altaro aĝ predikejo. Ĝein ĝirkaĝis kvar brilegaj pinarboj kies supraĝoj bruladis dum iliaj trunkoj restis sendifekte, same kiel kandeloj okaze de vespera kunveno. La foliaramaso superkreskinta la supron de la roko entute brulegis, flamegante alte en la nokto kaj lumigante maltrankvile la tutan kampon. Ĝiu pendanta branĝeto kaj folia festono brulis. Dum la ruĝa lumo leviĝis kaj falis, multhoma kunvenintaro alterne aperis el la ombro, tiam malaperis en ĝin, tiam renaskiĝis, por tiel diri, el la malhelo, tuj ekpopolante la centron de la soleca arbaro.

"Seriozmiena kaj malhelvestaĝa kompanio," citis Bonulo Braĥno.

Tiaj ili estis, verdire. Inter translokiĝante flagramove tien kaj reen, inter brilo kaj malbrilo, ensceniĝis kelkaj vizaĝoj vidotaj la sekvontan tagon ĝe la provinca konsilikunveno kaj ceteraj kiuj, el la plej sanktaj predikejoj de la lando, dimanĝon post dimanĝo, rigardis piapoze ĝieldirekten kaj benigne spektadis la plenegajn sidbenkojn. Kelkaj

asertas
ke la edzino de la provincestro Ĥeestis. Almenaŭ Ĥeestis
altrangulinoj
konataj de Ĥi, kaj edzinoj de estimataj edzoj, kaj amasego da
vidvinoj,
kaj belaj junulinoj timantaj ke iliaj patrinoj ilin ekvidu. Aŭ
blindumis
Bonulon BraĤnon la subitaj eklumoj superflagrantaj la malhelan kampon
aŭ
li rekonis du dekojn el la vilaĤ-Salemaj preĤejoj famaj pro ilia
aparta
sankteco. Estimata maljuna Diakono Gukino jam alvenis kaj atendis
Ĥekalkane de tiu respektinda sanktulo, sia adorata pastoro. Tamen,
apud
tiu seriozaj bonreputaciaj piuloj, tiuj preĤejoj presbiteroj, tiuj
Ĥastvivaj sinjorinoj kaj rosvangaj fraĤlinoj, malpie asociiĤis
diboĤemaj
viroj kaj depraviciaj virinoj, gemizeruloj adeptiĤintaj al
malboncela kaj
malpura misfarado kaj eĤe suspektataj kiel krimuloj. Strange estis
konscii
ke la bonaj ne apartiĤis disde la malbonaj, ke la sanktajn ne
timigis la
pekintoj. Ankaŭ disiĤintaj inter siaj palvizaĤaj malamiko estis la
Indianaj Ĥamanoj, aŭ "paĤvaĤoj", kiuj jam ofte timigis sian
indiĤenlandan
arbaron per pli da teruraj sorĤkantoj ol iuj ajn konataj en Brita
sorĤarto.

"Tamen kie estas Fidulino?" pensis Bonulo BraĤno kaj, dum espero
eniris
lian koron, li tremis.

Cetera himnoverso ekaĤiĤis, malrapida kaj malĤoja sonaro, tia kia
plaĤas
al la piuloj, tamen kunligite al teksto esprimanta Ĥion kion nia
karaktero
kapablas koncepti pri pekado kaj malhele sugestante eĤe pli.
Malkomprenablaj al nuraj homoj estas la diablaj artoj. Verso post
verso
kantiĤis. Tamen inter la versoj elĤvelis sovaĤeja refreno sonanta
kiel la
plej profunda tono de granda orgeno. Kaj post la fina noto de tiu
terura
himno ekaĤiĤis sonarego pensiganta ke la hurlanta vento, la
hastantaj
riveretoj, la muĤantaj bestoj kaj Ĥiu cetera voĤo de la kakofonia
sovaĤejo
intermiksiĤis kaj akordiĤis kun la voĤo de la kulpa homaro
honoranta la
princon de Ĥio. La kvar brulantaj pinarboj suprenĤetis pli altan
flamon
kaj malklare siluetigis aĤegajn formojn kaj vizaĤojn sur la
funkronoj
Ĥvebantaj super la malpia kunvenintaro. En la sama momento la
surroka
fajro lanĤiĤis ruĤe supren, formante brilan arkon super sia bazo
kie
figuro nun aperis. Estu dirite respektege ke la figuro multe
aspektis, kaj
vestaĤe kaj kondute, kiel iu serioza religiulo de la Nov-Angliaj
preĤejoj.

"Elkonduku la konvertitojn!" ekkriis voĤo kiu eĤadis tra la kampo
kaj
forruliĤis en la arbaron.

Aldinte tiun alvokon, Bonulo Braĉno antaŝenpaŝis el la arbarombro kaj alproksimiĝis la kultanaron kun kiu li sentis abomenan fratecon pro la simpation kiu spertis pri ili Ĝiu malicaĉo de lia koro. Preskaŭ li povintus ĉuri ke invitis lin antaŝveni la formo de lia mortinta patro mem, rigardante malsupren ekde fumkrono, dum virino havanta malklarajn trajtojn de senespero etendis ĉetgeste la brakon por lin averti ne antaŝveni. Ĝu estis lia patrino? Sed nepre mankis al li la povo retiriĝi ununuran paŝon aĉ rezisti, eĝ pensade, kiam la pastoro kaj bona maljuna diakono Gukino mankaptis liajn brakojn kaj lin kondukis al la flambrila rokaltaro. Tien alvenis ankaŭ la magra formo de vualita virino, kondukita inter Gudino Klojso, tiu pia instruistino pri la katekismo, kaj Martino Karjero, kiu antaŝe ricevis la promeson de la diablo ke Ĝi fariĝu Reĝino de Infero. Nebridita virinaĉo estis Ĝi. Kaj jen staris la prozelitoj sub la fajra baldakeno.

"Bonvenon, miaj infanoj!" diris la malhela figuro, "al la komunio de via raso. Vi finrekonis, jam tiel junaĉe, vian naturon kaj vian destinon. Karaj infanoj miaj, rigardu malantaŭ vi!"

Ili turniĝis kaj, kvazaŭ vidate flagrante en tavolo da flamoj, ekmontriĝis la diablokultanoj, portante survizaĉe malhele brilantajn bonvenridetojn.

"Jen," daŝrigis la zibelkolora formo, "Ĝiuj tiuj respektataj de vi ekde via junaĉo. Vi juĝis ilin pli sanktaj ol vi mem kaj kaŝis antaŭ propra pekado, Ĝin komparante kun iliaj vivoj de bonfarado kaj preĉemaj Ĝieldirektaj aspiradoj. Tamen jen ili staras Ĝiuj partoprenante en mia adoranta asembleo. Ĝi-nokte vi ekrajtos ekscii iliajn sekretajn farojn: kiel grizbarbaj presbiteroj de la preĉejo flustris diboĉajn vortojn al la junaj servistinoj de siaj domoj; kiel multaj virinoj, sopirante surporti vidvinajn lamentovestaĉojn, havigis trinkaĉon al siaj edzoj je la enlitiĉohoro, tiumaniere ebligante tiujn sperti siajn lastajn dormadojn sur iliaj senbarbaj junuloj hastis heredi la riĉecon de siaj patroj; kaj kiel belaj fraĉlinoj--ne ruĉiĉu, karulinoj miaj--elfosis etajn tombojn en la Ĝardeno kaj invitis min, kiel ununuran gaston, Ĝeesti la enterigon de la bebo. Pere de la kompatato kiun viaj homaj koroj sentas pri pekado, vi spurtrovos Ĝiujn ejojn--Ĝu preĉejajn, dormĉambrajn, stratajn, kampajn aĉ arbarajn--kie krimo okazis kaj vi ekĉojos prikonsciante ke la tuta tero estas ununura pekumakulo, ununura sangejo. Eĝ pli ol tio.

Okazos

al vi penetri, en Ĉiu sino, la profundan misteron de pekado, la fonton de Ĉiuj malicaj artoj, kaj kiu senelĉerpiĝe provizas homojn per pli da malbonaj instigoj ol kapablas okazigi en konkreta farado la kunigita homara povaro, la tuta nepra potenco mia. Kaj nun, miaj infanoj, rigardu vin unu la alian."

Kiam ili plenumis la peton, la fajrbrilo de la inferdevenaj torĉoj la mizerulo ekvidis sian Fidulinon, kaj la edzino sian edzon, tremantajn ambaŭ antaŭ tiu malsankta altaro.

"Jen, Ĉi-tie vi staras, miaj infanoj," diris la figuro en profundaj kaj solenaj tonoj, preskaŭ malĉojaj pro ilia senespera aĉeco, kvazaŭ lia iama anĉela naturo povus daŭre prilamenti nian mizeran rason. Dependante unu de la koro de la alia, vi jam ankoraŭ esperis ke virto estas pli ol nura revo. Nun vi estas sentrompigitaj. Malico estas la naturo de la homaro. Necesas ke malico estu via sola feliĉo. Bonvenon denove, miaj infanoj, al la komunio de via raso."

"Bonvenon!" ripetis la diabloadorantoj en unu kriego de senespero kaj triumfo.

Kaj jen ili staris, la sola paro, la ĉajne, ankoraŭ hezitanta sur la rando de malbonfarado en Ĉi-tiu malhela mondo. Natura baseno kuĉis en la roko. Ĉu Ĉi enhavis akvon ruĝigitan per la nebularda luno? Ĉu temis pri sango? Ĉu pri likvaĵa flamo? Ĉi-ene la formo de la malico mergis la manon kaj sin pretigis kuĉigi la baptosignon sur iliajn fruntojn por ke ili partoprenu en la mistero de la pekado, pli konsciante pri la sekreta pekado de aliaj, kaj fara kaj pensa, ol ili povus nun prikonscii propran pekadon. La edzo direktis solan rigardon al sia palvizaĉa edzino kaj Fidulino al li. Kiujn malpurajn mizerulojn la sekvonta rigardo elmontrus unu al la alia dum ili tremas samtempe pri tio kion ili vidas kaj tio kion ili vidigas?

"Fidulino! Fidulino!" ekkriis la edzo. "Suprenrigardu, Ĉieldirekten, kaj kontraŭstaru la maliculon!"

Ĉu Fidulino obeis li ne sciis. Apenaŭ finparolinte, li konsciis troviĉi meze de trankvila nokto kaj soleco, aŭskultante ventomuĉadon forkvietiĉi pezmove tra la arbaro. Li ĉanceliĉis kontraŭ la rokon, sentis ties malvarmon kaj malsekon. Dume, pendanta arbobranĉeto, antaŭe entute flamanta, aspergis lian vangon per ege malvarma roso.

La sekvintan matenon juna Bonulo Braĉo eniris malrapide la straton de vilaĉo Salemo, ĉirkaŭrigardante fikse kiel mistifikito. La bona

maljuna
pastoro, piedpromenante laŭlonge de la tombejo por naskigi
matenmanĉan
apetiton kaj primediti sian predikon, aljuĝis benon al Bonulo Braŭno,
preterpasante. La junulo fortiriĝis disde la respektata sanktulo
kvazaŭ
dezirante eviti anatemon. Maljuna Diakono Gukino preĝis ĉeĉeje kaj
la
sanktaj vortoj de lia preĝo aĉdiĝis tra la malfermata fenestro. "Al
kiu
Dio la sorĉisto povas preĝi?" diris Bonulo Braŭno. Gudino Klojso,
tiu
bonega altaĉa Kristanino, staris en la fruhora sunlumo de sia
fenestrolataĉo, katekizante knabinecon alportintan al ĉi pindon da
novmatena lakto. Bonulo Braŭno forkaptis la infanon kvazaŭ el la
alpreno
de la diablo mem. Ĉirkaŭirante la stratangulon apud la kunvendomo,
li
ekvidis la kapon de Fidulino kun ties rozkoloraj rubandoj, kiu
elspektadis
anksie, kaj kiu tiel ĉojiĝis ekvidinte lin ke ĉi kuris saltpaĉe
laŭ la
strato kaj preskaŭ kisis la edzon antaŭ la tuta vilaĉo. Tamen Bonulo
Braŭno enrigardis severe kaj malfeliĉe ĉian vizaĉon kaj
preterpasis
sensalute.

Ĉu Bonulo Braŭno ekdormis en la arbaro kaj nur prisonĝis sovaĉan
sorĉistinkunvenon?

Tiel estu, se vi deziras. Tamen estis sonĉo, ho, ve!, enhavanta
malican
aĉguron por Bonulo Braŭno. Severa, malĉoja, malhelmiene meditema,
malfidema, eĉ senespera viro li fariĝis ekde la nokto de tiu timiga
sonĉo.
En dimanĉo, kiam la preĉejanaro kantis sanktan psalmon, li ne povis
aĉskulti ĉar konkuranta himno pri pekado atingis en laĉta hasto
liajn
orelojn, superbruante la karan melodion. Kiam la pastoro parolis el
la
predikejo kun forto kaj arda elokvenco, kun lia mano sur la
malfermita
Biblio, pri la sanktaj veroj de nia religio, kaj pri sanktulecaj
vivoj kaj
triumfaj mortoj kaj pri estonta feliĉego aĉ nedirebla mizero, tiam
Bonulo
Braŭno paliĝis, timante ke la tegmento falu tondrobrue sur la grizan
blasfemanton kaj la aĉskultantojn. Ofte, vekinte subite je
noktomezo, li
fortiriĝis disde la sino de Fidulino. Matene kaj vespere, kiam la
familio
surgenuiĝis por preĝi, li kuntiris la brovojn grimacamiene kaj
rigardis
severe sian edzinon kaj forturniĝis. Kaj kiam li finvivis post longa
tempo
kaj transportiĝis al sia tombo kiel aĉogriza kadavro, akompanate de
Fidulino, nun maljunulino, kaj gefiloj kaj genepoj, en bona procesio,
kaj
ne malmultaj najbaroj, nenian esperplenan version oni ĉizis sur lian
tomboĉtonon ĉar lia mortohoro estis Malĉojo.

END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK TRI NOVELOJ

CREDITS

April 20, 2007

Project Gutenberg Edition
Robert L Read
Joshua Hutchinson
Online Distributed Proofreading Team

A WORD FROM PROJECT GUTENBERG

This file should be named 21194-0.txt or 21194-0.zip.

This and all associated files of various formats will be found in:

<http://www.gutenberg.org/dirs/2/1/1/9/21194/>

Updated editions will replace the previous one "the old editions will be renamed.

Creating the works from public domain print editions means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg's electronic works to protect the Project Gutenberg concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for the eBooks, unless you receive specific permission. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the rules is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. They may be modified and printed and given away "you may do practically anything with public domain eBooks. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE

Please read this before you distribute or use this work.

To protect the Project Gutenberg's mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work

(or any other work associated in any way with the phrase Project Gutenberg), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg License (available with this file or online at <http://www.gutenberg.org/license>).

Section 1.

General Terms of Use & Redistributing Project Gutenberg electronic works

1.A.

By reading or using any part of this Project Gutenberg electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B.

Project Gutenberg is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C.

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (the Foundation or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is in the public domain in the United States and you are located

in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg's mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg's works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg's name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg's License when you share it without charge with others.

1.D.

The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg's work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country outside the United States.

1.E.

Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1.

The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg's License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg's work (any work on which the phrase Project Gutenberg appears, or with which the phrase Project Gutenberg is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at <http://www.gutenberg.org>

1.E.2.

If an individual Project Gutenberg® electronic work is derived from the public domain (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase Project Gutenberg associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg® trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3.

If an individual Project Gutenberg® electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg® License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4.

Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg® License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg®.

1.E.5.

Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg® License.

1.E.6.

You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg® work in a format other than Plain Vanilla ASCII or other format used in the official version

posted on
the official Project Gutenberg® web site
(<http://www.gutenberg.org>), you
must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a
copy, a
means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon
request, of
the work in its original Plain Vanilla ASCII or other form. Any
alternate
format must include the full Project Gutenberg® License as
specified in
paragraph 1.E.1.

1.E.7.

Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing,
copying or distributing any Project Gutenberg® works unless you
comply
with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8.

You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to
or
distributing Project Gutenberg® electronic works provided that

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive
from
the use of Project Gutenberg® works calculated using the
method you
already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed
to
the owner of the Project Gutenberg® trademark, but he has
agreed to
donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg
Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid
within 60
days following each date on which you prepare (or are legally
required to prepare) your periodic tax returns. Royalty
payments
should be clearly marked as such and sent to the Project
Gutenberg
Literary Archive Foundation at the address specified in Section
4,
Information about donations to the Project Gutenberg Literary
Archive Foundation.

You provide a full refund of any money paid by a user who
notifies
you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that
s/he
does not agree to the terms of the full Project Gutenberg®
License.
You must require such a user to return or destroy all copies of
the
works possessed in a physical medium and discontinue all use of
and
all access to other copies of Project Gutenberg® works.
You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund
of
any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in

the
electronic work is discovered and reported to you within 90
days of
receipt of the work.

You comply with all other terms of this agreement for free
distribution of Project Gutenbergâ„¢ works.

1.E.9.

If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenbergâ„¢
electronic
work or group of works on different terms than are set forth in this
agreement, you must obtain permission in writing from both the
Project
Gutenberg Literary Archive Foundation and Michael Hart, the owner of
the
Project Gutenbergâ„¢ trademark. Contact the Foundation as set forth
in
Section 3 below.

1.F.

1.F.1.

Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort
to
identify, do copyright research on, transcribe and proofread public
domain
works in creating the Project Gutenbergâ„¢ collection. Despite these
efforts, Project Gutenbergâ„¢ electronic works, and the medium on
which they
may be stored, may contain Defects, such as, but not limited to,
incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a
copyright
or other intellectual property infringement, a defective or damaged
disk
or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or
cannot
be read by your equipment.

1.F.2.

LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES â€” Except for the Right of
Replacement or Refund described in paragraph 1.F.3, the Project
Gutenberg
Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenbergâ„¢
trademark, and any other party distributing a Project Gutenbergâ„¢
electronic work under this agreement, disclaim all liability to you
for
damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU
HAVE
NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR
BREACH
OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH F3. YOU AGREE THAT THE
FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS
AGREEMENT
WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT,
CONSEQUENTIAL,

PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3.

LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND " If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4.

Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you "AS-IS," WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5.

Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6.

INDEMNITY " You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg's electronic works in accordance with this

agreement, and
any volunteers associated with the production, promotion and
distribution
of Project Gutenberg's electronic works, harmless from all
liability, costs
and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly
from
any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution
of
this or any Project Gutenberg's work, (b) alteration, modification,
or
additions or deletions to any Project Gutenberg's work, and (c) any
Defect
you cause.

Section 2.

Information about the Mission of Project Gutenberg's

Project Gutenberg's is synonymous with the free distribution of
electronic
works in formats readable by the widest variety of computers
including
obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of
the
efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all
walks
of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the
assistance
they need, is critical to reaching Project Gutenberg's goals and
ensuring
that the Project Gutenberg's collection will remain freely available
for
generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive
Foundation was created to provide a secure and permanent future for
Project Gutenberg's and future generations. To learn more about the
Project
Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and
donations
can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation web page at
<http://www.pgla.org>.

Section 3.

Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non profit
501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the
state of
Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue
Service.
The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-
6221541.
Its 501(c)(3) letter is posted at
<http://www.gutenberg.org/fundraising/pglaf>. Contributions to the
Project
Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full

extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's principal office is located at 4557 Melan Dr. S. Fairbanks, AK, 99712., but its volunteers and employees are scattered throughout numerous locations. Its business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887, email business@pglaf.org. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's web site and official page at <http://www.pglaf.org>

For additional contact information:

Dr. Gregory B. Newby
Chief Executive and Director
gbnewby@pglaf.org

Section 4.

Information about Donations to the Project Gutenberg Literary
Archive
Foundation

Project Gutenberg's depends upon and cannot survive without wide spread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit <http://www.gutenberg.org/fundraising/donate>

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg Web pages for current donation methods

and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: <http://www.gutenberg.org/fundraising/donate>

Section 5.

General Information About Project Gutenberg's electronic works.

Professor Michael S. Hart is the originator of the Project Gutenberg concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For thirty years, he produced and distributed Project Gutenberg eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as Public Domain in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Each eBook is in a subdirectory of the same number as the eBook's number, often in several formats including plain vanilla ASCII, compressed (zipped), HTML and others.

Corrected editions of our eBooks replace the old file and take over the old filename and etext number. The replaced older file is renamed. Versions based on separate sources are treated as new eBooks receiving new filenames and etext numbers.

Most people start at our Web site which has the main PG search facility:

<http://www.gutenberg.org>

This Web site includes information about Project Gutenberg, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.

FINIS

Livros Grátis

(<http://www.livrosgratis.com.br>)

Milhares de Livros para Download:

[Baixar livros de Administração](#)

[Baixar livros de Agronomia](#)

[Baixar livros de Arquitetura](#)

[Baixar livros de Artes](#)

[Baixar livros de Astronomia](#)

[Baixar livros de Biologia Geral](#)

[Baixar livros de Ciência da Computação](#)

[Baixar livros de Ciência da Informação](#)

[Baixar livros de Ciência Política](#)

[Baixar livros de Ciências da Saúde](#)

[Baixar livros de Comunicação](#)

[Baixar livros do Conselho Nacional de Educação - CNE](#)

[Baixar livros de Defesa civil](#)

[Baixar livros de Direito](#)

[Baixar livros de Direitos humanos](#)

[Baixar livros de Economia](#)

[Baixar livros de Economia Doméstica](#)

[Baixar livros de Educação](#)

[Baixar livros de Educação - Trânsito](#)

[Baixar livros de Educação Física](#)

[Baixar livros de Engenharia Aeroespacial](#)

[Baixar livros de Farmácia](#)

[Baixar livros de Filosofia](#)

[Baixar livros de Física](#)

[Baixar livros de Geociências](#)

[Baixar livros de Geografia](#)

[Baixar livros de História](#)

[Baixar livros de Línguas](#)

[Baixar livros de Literatura](#)
[Baixar livros de Literatura de Cordel](#)
[Baixar livros de Literatura Infantil](#)
[Baixar livros de Matemática](#)
[Baixar livros de Medicina](#)
[Baixar livros de Medicina Veterinária](#)
[Baixar livros de Meio Ambiente](#)
[Baixar livros de Meteorologia](#)
[Baixar Monografias e TCC](#)
[Baixar livros Multidisciplinar](#)
[Baixar livros de Música](#)
[Baixar livros de Psicologia](#)
[Baixar livros de Química](#)
[Baixar livros de Saúde Coletiva](#)
[Baixar livros de Serviço Social](#)
[Baixar livros de Sociologia](#)
[Baixar livros de Teologia](#)
[Baixar livros de Trabalho](#)
[Baixar livros de Turismo](#)